

Maliki 'sebhε

Sa Maliki gbaa -Zezuu gbuzonu gbυ

Nu, nyima -wa cεlia -Zezuu -gυgbυ, Maliki -wa wa tianυ. Ɔmε klaa, *Pεlv klaa, we -yε Banabasι, ma nυa lubho dabυdυ. Wa ka Maliki -gυgbυ cεli -Zezuu tietienyaa lenυgbυnyaa 'sebhε 'wυ. Ɔ 'sebhε 'wυ, ε 'yibha ε 'ka tia -Lagonyima -Zezu -slolu, 'in -we ka 'gbυ we mι yaa nu, -Zezu tli tεin, ε 'ka we 'ji wa -yla gba.

*-We 'kaa lenυ, 'mv 'Zan *-Batisι gbaa*

1 -Lagεgbυ -we gbaa -Lagεε 'Yu -Zezu *Klisι gbυ, we gwedida ni.

2 *-Lagεgbυυ -falpanyε *Ezaii cεlia ε 'sebhε 'wυε:
«Nu, -Lagε nεε:

↳-Mι 'yu na paa na *tietienyε yoo ε 'ka -na 'yoo -yεmnazi.»

3 Nyime yabhlo 'kpiα 'wυ -mε da bebleεε, ε nεε:

↳Nu, a mnazi Nyimaa -Kanyεε 'yloogblυ -yε.

A nυ 'yoo tikli ε 'yu.» »

4 'Sa wa 'yia *Zaan -yε -mε da bebleεε, -zugba ε batizee nyima 'nyu nya, ε kpi 'wυ nu, «A 'bhiti dli, a yi in 'ka ain batizee, 'in -Lagε 'ka amiaa gbonyii 'wυti.»

5 Zudee -dυdυ -gυ -nyima weee -yε *-Zeluzalεmυ -nyima weee yia Zaaan -gbε. Gbonyuu, -we wa nυa lε, 'mv wa gbaa -zejila 'wυ, 'in ε batizea wa, Zudeεn nyu lv.

6 Nu, εε Zaan mia, ε 'wυ -bana mι *-nyεmεε nyanι nya, 'in ε -cεsli mia nυmεε ku nya. Lυυ 'kpi -yε -gangan ε lia.

7 ɔ 'kpiɑ 'wɔ, ɔ nɛɛ: «Nyumɛ -ɔ yia 'mɪ 'bɪ yia, ɔ 'tɪtɛ -zi na -nɔ. In 'nɪ we 'klɔ -ka in 'ka 'wɔkwli, 'in in 'ka ɔ -sakwlaa 'llukpe -blo.

8 'Nyu nya -amɪ na batizea aɪn. Mɔ yia aɪn batizea -Lagɔɔ Zuzu 'Pɔpa nya.»

Zaan batizea -Zezu

(Mt 3.13-4.11; Lk 3.21-22, 4.1-13)

9 -Bha -bhlokpade -Zezu 'bhɔɑ Nazalɛtɪ Galilee -dɔdɔ -gɔ, 'in Zaan yia ɔ batizee Zudɛɛn nyu lɔ.

10 -Zezu 'tlaa 'nyu lɔ, tɔɔn, ɔ yia -Lagɔɔ 'gbe -yɔyɪ ŋwɛ -kalɪda. 'In -Lagɔɔ Zuzu -ɔ 'wlɔɑ -kpakɔn, -mɔɔ yia -Zezu -gɔ lasibhli. 'In wa yia wɛlɪ yabhlo 'bhɔɑ -Lagɔɔ -gbɛ 'nɔ, we nɛɛ:

11 «Na 'Yu -in -mɪɑ, in -kalɪ -na zɛ. -Mɪ in 'nyɛɑ na dlɪ weee yoo.»

12 Tɔɔn, -Lagɔɔ Zuzu yia -Zezu da bɛblɛɛ 'sulu.

13 ɔ li -mɔ 'ylɪ glɔ 'sɔ, 'in *-Saatan yia ɔ layla, -zugba -Zezu mɪ -mɔ -fliinɪma glaa, 'in 'anzɪnya yia ɔ 'wɔsa.

-Zezu laa zibhibhanya -mnɔɑ

(Mt 4.12; Lk 4.14-15, 5.1-11)

14 Wa ka Zaan -kaslɔ 'wɔpa 'bhie, -Zezu yia Galilee -dɔdɔ -gɔ mnɪ. ɔ nɪnɪɑ -mɔ, 'in ɔ yia -Lagɔgbɔ gbagbɛ bhli.

15 ɔ nɛɛ: «'Ylɪ -we -Lagɔ -saa -bha, we ka nɪnɪ. *-Lagɔɔ nyumaa 'wlulapɪlɪ bhla ka cɪpa. A 'bhiti amɪɑ dlɪ. A zɔ -Lagɔgbɔ dlɪ -gɔ.»

16 -Zezu mɪ Galilenyu kwesi 'plɪda, 'in ɔ yia 'Simɔɔ -yɔ ɔ bheli Andlee 'ylɪ. Wa mɪ -bha wa 'sowli 'nyu lɔ vitelida. Nɪ, zibhibhanya wa -mɪɑ.

17 -Zezu nεε wa -ylaε: «A yi 'mı 'bı, sa a kpaá zibhi, in 'ka 'sa aın nyımaa 'ylibılanǎnınyá -zεı, 'in a 'ka wa 'mı 'bıla.»

18 Tǎun, wa tıa -bha wa 'sowli, 'in wa yia ǎ 'bı mni.

19 ǎ beá 'yu -se, 'in ǎ yia Zebedee -yǎ ǎ 'yua *'Zake -yǎ *Zaan -yǎyi, -zugba wa mı wa 'sowli mnazıda, -mǎ 'glı 'wı.

20 ǎ laa wa, 'in wa yia -bha wa dıde -yǎ ǎ lub-honınyá tı, -mǎ 'glı 'wı, 'in wa yia ǎ 'bı mni.

-Zezu vua zuzu 'nyuu

(Lk 4.31-37)

21 -Zezu -yǎ ǎ *'bınǎnyá mniá Kapεnaumı *Nyapεyılı nıyá, 'in ǎ yia wa gbı -slolu *-Lagǎbudu zǎ.

22 ǎ gbagba wεlı ka wa ηwegaga -subhalı. Nı, ǎ 'nı wa gbı -slolu -Lagǎ tıtee gwesanya 'bhısa, se -we -Lagǎ 'nyεá ǎ, we nıyá ǎ -slolua wa gbı.

23 Tǎun, nyıme yabhlo, zuzu 'nyuu kpaá, 'mǎ wa 'yia -yǎ -mǎ -budu zǎ, 'in ǎ yia 'wǎkpı.

24 ǎ nεε: «-Mı, Nazaretıyü -Zezu, -naa lεε -gbı pılı na gbı 'wıla? -Amıaa lasasıee 'gbı -ın yia yı yı? In -yı -mı ηweε ηweε: -Lagǎ -Mǎwıınyǎ ǎ tıεá, 'mǎ -ın -mıa.»

25 -Zezu yia we, we ηweε labhalı -gla nıyá: «'Mu ηwe! 'Bhı ǎ 'wı.»

26 Tǎun, 'in we yia ǎ lazuklu 'tıtεε, 'in we yia ǎ 'wıtla 'wǎkpıkpıe nıyá.

27 ηwegaga yia wa 'dε weεe subha, 'in wa yia la 'yıbhalı yıbhalıε: «Aya! Lεε gbı nı daa? Wεlı -lolu ǎ slolua nyıma 'tıtε nıyá. Nı, ǎ pılı zuzu 'nyıı 'wıla, 'in we zıa ǎ 'nıηwe.»

28 -Bha -bhlokpade ǎ 'ηnı mnenıa Galılee -dıdı -gı la.

-Zezu jipea guzɔnyaa -zlo
(Mt 8.14-17; Lk 4.38-41)

²⁹ Wa 'tlaa tɔɔn, ɔmɔ klaa, 'Zake klaa, we -yɔ Zaan, wa yia Andlee -yɔ 'Simɔɔɔ -budun_{wɛɛ} mni.

³⁰ Wa 'kaa -mɔ nyini, -zugba 'Simɔɔɔ 'ɲwɔɔɔ 'nyaa mɪ lapida. ɔ ku -su. Wa yia we -Zezu -yla gba sɔɔ.

³¹ ɔ bea ɔ kwesi, 'in ɔ yia ɔ sɔ -yɔ ɔ 'wɔbhulu, 'in ɔ kusulo yia ɔ -gɔ 'bhɔ. 'Bhie, ɔ yia wa -yla pipie bhli.

³² Jibheza, da 'ylɔ bhli, 'in wa yia guzɔnya -yɔ nyɪma -wa zuzu 'nyuu mɪa 'wɔ -Zezuu -gbɛ -la.

³³ 'In, -zɔɔ -nyɪma weee yia -bha wee -budun_{wɛɛ} 'wɔlgbeli.

³⁴ ɔ yia nyɪma, -wa kaa guu 'yli -bhlo -bhlo -yɔ jipe, 'in ɔ yia zuzu 'nyii duun vu. Ni, -ɔ ɔ -mɪa, zuzu 'nyii -yi we, we 'dɛɛ 'gbɔ ɔ 'nɪ 'ɲwɔnu we 'ka gba.

-Zezu 'plɪla Galiledɔɔ weee -gɔ
(Lk 4.42-44)

³⁵ Zlɪgɔ -papa, 'in -Zezu yia 'wɔsɔ, 'in ɔ yia -flii mni. -Mɔ ɔ bhuhhoea -Lagɔ.

³⁶ 'Bhie, 'Simɔɔ -yɔ ɔ -lima yia ɔ 'ylɪblanɔnɔɔ mni.

³⁷ Wa 'yɪa ɔ, wa nɛɛ ɔ -yla: «Ni, nyɪma weee mɪ -mɪ -yɔ layɪbhada.»

³⁸ ɔ nɛɛ wa -yla: «-A mni 'ya da -putu, kwesi -gbenya 'wɔ, in 'ka -mɛmɛ -Lagɔgbɔ gba. Ni, we 'gbɔ in yia yi.»

³⁹ ɔ yia Galilee -dɔɔɔ weee -gɔ 'plɪlɪ, -zugba ɔ gba -Lagɔgbɔ -Lagɔbudunya zɔ, 'in ɔ vu zuzu 'nyii.

*-Zezu jipea *sɔlibhanyɔ*
(Mt 8.1-4; Lk 5.12-16)

⁴⁰ -Bha *sɔlibhanyɔ -bhlo bea ɔ 'yu, 'in -mɔɔ yia 'kukolu 'sɪbhli. -Mɔɔ nɛɛ: «-Na zukpa -wa. We -ka -mɪ dɔɔɔ nani, -in mneni -in 'ka 'mɪ jipe.»

41 -Zezu 'yilia ɔ nyazi, 'in ɔ yia ɔ kwezi, 'in ɔ neɛ:
«We nanɪ 'mɪ dɔdɔ we 'ka -mɪ -yɔ 'bhɔ.»

42 Tɔɔn, 'in we yia ɔ -yɔ 'bhɔ, 'in ɔ yia 'pɔ.

43 -Bha ɔ gbaa ɔ -yla 'klɔ 'cɪcɪ nyaɛ:

44 «-In -ka mnɪ nɪ, -in 'na -sali we 'dɪ nyumɛ yabhlogbɔɔ -nɪ. Mnɪ -na 'dɛ *-Lagɔɔbɔnyɔ 'klɔslɔlɔ. 'In, -we *Moizɪ gbaa nyumɛ -ɔ -ka 'pɔ -ɔ 'nyɛ -Lagɔ, -in wla we, wa 'ka we 'jiyibheli nɪ, *sɔli ka -mɪ ku 'wɔ 'bhɔ.»

45 ɔ nyumɛ mnɪa, 'in ɔ yia we gba nyɪma weee -yla. We 'dɛɛ 'gbɔ -Zezu 'nɪ 'maslɛɛn mnɛni ɔ 'ka 'gbe nɔkplɛ pla. -Mɔ ɔ -dɪla -flii la, -zugba wa bhɔ da weee, wa yi ɔ -gbɛ.

2

-Zezu jipea zɔlaslonyɔ (Mt 9.1-8; Lk 5.17-26)

1 'Ylɪ 'sɔlɛ 'plia, 'in -Zezu yia Kapɛnaumɔ lɔ yi. Wa ka 'nɔ nɪ, ɔ mɪ -budu zɔ.

2 Nyɪma duun yia -mɔ gbeli. Wa -zu 'wɔ -bhaa 'gbɔ, tɔlɔa 'nɪ mnɛni wa 'ka 'yligbeda 'yɪ -bha -budunwɛɛ. 'In, -zugba ɔ gbaa wa -yla -Lagɔwɛli.

3 'In nyɪma -yɔ zɔlaslonyɔ yia yi. ɔ mɪ nyɪma -mnɔa kwɛɛ 'sowli 'wɔ.

4 Nyɪma -zu 'wɔɔ 'gbɔ, wa 'nɪ mnɛni wa 'ka ɔ -Zezu 'klɔslɔlɔ. We 'dɛɛ 'gbɔ wa -gblaa -budu 'wlu, wa 'fitea -bha, 'in wa yia -bha ɔ zɔlaslonyɔ -lali, -zugba ɔ mɪ 'sowli 'wɔ.

5 -Zezu 'yia nɪ, wa ka ɔ dli -gɔ zɔ, ɔ neɛ ɔ zɔlaslonyɔ -yla: «Na 'yu, in ka -na gbɔnyii 'wɔtɪ.»

6 -Lagɔɔ titee gwesanya tɔlɔa -dɪa -bha la, -maa neɛ -maa 'dɛɛ dli zɔɛ:

7 «Lεε -lu ka 'gbu nyime -mɔni gba 'sa sa? -Lagɔ ɔ vɛlia. -Lagɔ -bhlogbɔɔ mnenia ɔ 'ka nyimeε gbu nyii 'wɔti. We 'ni muu?»

8 'In gbu -we mia wa 'wlukuuɔn, -Zezu yibhelia we, 'in ɔ nεε wa -ylaε: «Lεε -lu ka 'gbu a pupali sa dli laa?»

9 In 'ka gba: «In ka -na gbu nyii 'wɔti», -muu -kalia -yɔ yaayi, in 'ka gba: «-Sɔ 'wɔ, 'bhu -na 'sowli 'wɔ, mni -buduɲwεε» -muu -kalia -yɔ yi?»

10 A yibheli we 'ji nu, ɔɔ *Nyimeε 'Yu ka se dudu -gu, ɔ 'ka nyimaa gbu nyii 'wɔti.»

11 -Bha ɔ gbaa ɔɔ zɔlasonyɔ -yla: «-Sɔ 'wɔ, -in 'bhu -na 'sowli 'wɔ, mni -buduɲwεε.»

12 Tɔɔn, nyima weεe mi ɔ ylada, 'in ɔ yia 'wɔsɔ. ɔ 'bhua ɔ 'sowli 'wɔ, 'in ɔ yia mni. We subhalia nyima ɲwεgaga, 'in wa yia -Lagɔɔ 'ɲni -mni, wa nεε: «-A -ka bhaa 'wɔ, -a 'ni -sɔ 'sasɔkpa -gbu -mni da 'yi.»

-Zezu laa Levii

(Mt 9.9-13; Lk 5.27-32)

13 -Zezu mnia lu, -mɔ 'nyu kwesi, 'in nyimaa -zlo yia ɔ 'bi yi, -zugba ɔ slolua wa gbu.

14 ɔ mi 'plida, 'in ɔ yia Alifeε 'yu Levii -yɔyi, -mɔɔ -di 'gwεzisabudu zɔ la. 'In ɔ nεε ɔ -ylaε: «Yi 'mi 'bi.» *Levii -sɔa 'wɔ, 'in ɔ yia ɔ 'bi mni.

15 -Zezu -yɔ ɔ 'binɔnya mi lida *Leviii -budu zɔ, -zugba *nisɔn -gwεzisanya -yɔ gbu nyuuu kwε -cian tɔba mi 'ya wa glaa. Nu, -maa -zu 'wɔ, 'in wa mia ɔ 'bi.

16 -Lagɔɔ titeε gwesanya 'yia -Zezu -yɔ nisɔn -gwεzisanya -yɔ gbu nyuuu kwε -cian nya lida, 'in wa nεε ɔ 'binɔnya -yla: «Lεε -lu ka 'gbu ɔ -yɔ nisɔn -gwεzisanya -yɔ gbu nyuuu kwε -cian lia?»

17 ɔ 'nɔa we, ɔ nεε wa -yla: «Nyima -wa -yalia, wa'a mni -dɔtlɔɔ -gu. Nu, guzunya mnia -dɔtlɔɔ -gu.

Nu, in 'ni nyuma tiklu laa yi, gbokpua -nyuma in yia laa.»

-Zezu -yɔ 'sun

(Mt 9.4-17; Lk 5.33-39)

¹⁸ Zaaan 'binɔnya -yɔ *Falizinyuma mi 'sun 'wɔ, 'in wa yia -Zezu layibhaa mni. Wa neɛ ɔ -yla: «Lɛɛ -lu ka 'gbɔ Zaaan 'binɔnya -yɔ Falizinyuma mi 'sun 'wɔ, 'in -nanɔɔ 'binɔnya 'ni 'sun 'wɔ -mia?»

¹⁹ -Zezu yia we 'biɔɔpalɛ: «'Ŋwɔɔ kwa zli, ɔ 'lowlii -lima mnɛni wa 'ka lililu ti ɔ 'lowlii 'yibadu? -Innya, we 'ni 'sa -mi. ɔ 'lowli -ka -bha -mi, wa 'ni mnɛni wa 'ka 'sun pla.

²⁰ Nu, 'ylɔ yabhlo yia nynia, 'in wa saa wa 'ŋwɔɔ 'lowli glaa. -Mɔɔ zli wa plaa 'sun.

²¹ «Nu, -bana sɔa -ka yla ni, nyumɛ -ka we piɔɔɔda -mi, ɔ ɔ zɔ we ylada 'naa lolu. ɔ -ka 'sa we nu, 'in 'naa lolu gbizea -bana sɔa 'wɔ, 'in we ylada ylimania 'wɔla.

²² «Nu, wa'a palɔ nu lolu *bala sɔa 'wɔ. Wa -ka 'sa nu, 'in nu lolu wlaa wee bala, 'in we 'de 'sɔ nyumoa. Nu, nu -lolu kaa bala lolu.»

-Zezu -yɔ Nyapɛylɔ

(Mt 12.1-8; Lk 6.1-5)

²³ *Zuifɔɔ Nyapɛylɔ yabhlo nya, -Zezu mi blek-paa 'plɔda, 'in ɔ 'binɔnya yia bleya -kwakwɛ bhli 'yooŋwɛ -yɔ.

²⁴ -Bha Falizinyuma gbaa ɔ -yla: «-We -amɔa tite gbaa wa 'na nɔɔɔ Nyapɛylɔ nya lɛ -ni, lɛɛ -lu ka 'gbɔ -na 'binɔnya nu we lɛa?»

²⁵ ɔ neɛ: «Da *-Davidɔ 'ni -lu -ka, 'in ŋwɔ mia ɔ -yɔ ɔ nɔɔɔnya 'bhada, -we ɔ nɔa lɛ, a 'ni -slɔ we zelɔ?»

26 *-Lagobubonyaa -kanyo 'kadu Abiataa bhla, 'sa -Davidi plaa -Lagoo bububudu zo, 'in 'floo wa 'nyea -Lago, wee 'floo mia ni, -Lagobubonya 'dekpua 'ka yaa we li, 'in -Davidi yia we li, 'in o yia o nanyaa -nu wla.

27 «-Lago zua nyuma Nyapeyli, wa zuzonus 'gbu o yia we lala, we 'ni Nyapeyli 'dekpuaa 'nonyezuzuee gbu.

28 We 'dee 'gbu, Nyime Yu mia, mo -wa Nyapeyli -Kanyo.»

3

Nyime -o ka so 'kua

(Mt 12.9-14; Lk 6.6-11)

1 -Zezu yia -Lagobudu zo pla lu, -zugba nukpasu -o ka so 'kua o mi -mo.

2 -Wa mia -bha, -zugba wa wu 'saa -Zezu tenyii, -de o yi nyime jipe Nyapeyli nya, 'in wa 'ka sa o zo zua titee 'nonye, wa 'ka we gbu o 'wlu di.

3 O nee -o ka so 'kua -yla: «-So 'wu nyuma weee -zejila 'wu.»

4 Toun, o yia wa laybha: «Sa tite gbaa? We nee wa nu gbu -zono le Nyapeyli nya yaayu, wa nu gbu 'nyuu lee? Wa pue nyime yaayu, wa 'bha nyime?»

'In -bha yia 'woto bhlenyii.

5 Waa nyumaa nukplee 'ylinyunoo 'gbu -Zezuu dli yia 'wuso, -zugba o ylaa wa 'ce dli nya. 'In o nee -o ka so 'kua -yla: «-Glo -na so 'wu.» O -gloa o so 'wu, 'in we yia 'pu.

6 Falizinyuma 'tlaa, wa -yo *Ewloodus nyuma yia yli pla, wa yia gbu zu. Ni, wa 'ka 'kli 'yi, wa 'ka o 'bha.

Nyumaa -zlo yia -Zezu 'bi

⁷ -Zezu yia 'nyuu ηwe -yɔ mni, ɔ -yɔ ɔ 'binɔnya 'sɔ. Nyumaa -zlo yia ɔ 'bi, Galilee klaa, Zudee klaa, we -yɔ Idumee dɔdɔ -gɔ wa 'bhva.

⁸ Tɔlva 'bhva -Zeluzalemɔ, tɔlva 'bhva Idumee -dɔdɔ -gɔ, dɔdɔ -we mia Zudeen nyu lɔɔ, tɔlva 'bhva we -gɔ, tɔlva 'bhv 'yaa Tili -yɔ Sidɔɔn kwesi gbe 'wɔ. Nu, wa 'nua ɔ lenɔgbɔ, 'in wa yia ɔ -gbe yi.

⁹ ɔ neɛ ɔ 'binɔnya -yla: «A mnazi 'glɔ yabhlo la 'mɔ -yla. Nu, nyumaa -zlo yi 'mɔ ninɛni.»

¹⁰ Nu, ɔ ka nyuma duun jipe, we 'dɛɛ 'gbɔ -wa kaa gu -yɔ, 'in wa suslua wa 'ka ɔ kwɛzi.

¹¹ 'In zuzu 'nyii -ka ɔ 'yi, 'in we kwlia 'wɔ ɔ 'yu, 'in we kpia 'wɔ: «Nu, -Lagɔɔ 'Yu -in -mia.»

¹² 'In ɔ gbaa we -yla 'klɔ 'cɪɪ nya nu, -ɔ ɔ -mia, we 'na gbalɔ we -ni.

*-Zezu -saa -bha ɔ 'binɔnya kugbua lɛ 'sɔ
(Mt 10.1-4; Lk 6.12-16)*

¹³ -Mɔɔ 'bɪgɔ, 'in -Zezu yia -gɔgɔ 'wlu mni, 'in nyuma ɔ 'yɪbhaa, ɔ yia wa la. 'In -maa yia ɔ -gbe mni.

¹⁴ 'In ɔ yia -bha nyuma kugbua lɛ 'sɔ -sa, 'in ɔ yia -maa tie, -maa 'ka -Lagɔgbɔ gba.

¹⁵ 'In ɔ yia wa 'tɪɛ 'nyɛ wa 'ka zuzu 'nyii vu.

¹⁶ Waa nyuma kugbua lɛ 'sɔ, ɔ -saa -bha, wa ηni ni: 'Simɔɔ, -mɔɔ -banɪni ɔ zva Pielɪ, klaa,

¹⁷ Zebedee 'yu 'Zake -yɔ -mɔɔ 'bɪsɔva -bheli wa laa Zaan klaa, -maa -banɪni ɔ zva Boanɛzɛsi, -mɔɔ ji -wa nyuma -wa 'wɔlva -dɛ, we -yɔ

¹⁸ Andlee klaa, Filipɔ klaa, Batlemii klaa, Matie klaa, Toma klaa, Alifee 'yu 'Zake klaa, Tadee klaa, 'gbee *lɔpanyɔ 'Simɔɔ klaa,

¹⁹ we -yɔ Zudasɪ Isikaliɔtɔ, nyime -ɔ wlaa -Zezu, 'in wa yia ɔ 'bha.

-Zezuu nyima yia o 'bi

²⁰ 'In wa yia -budunwεε mni lv. Nyima duun yi 'yaa wa -gbε yi, we 'dεε 'gbv wa 'ni mneni wa 'ka li.

²¹ O nyima 'nua da we, wa nεε nu, -Zezu 'wlukvvn ka -nyumv. 'In wa yia o 'bi yi.

-Lagv titee gwesanya dilu -Zezu gbv

(Mt 12.22-32; Lk 11.14-23, 12.10)

²² -Lagv titee gwesanya, -wa 'bhva -Zeluzalεmv, wa nεε: «*Belizebuli ka -Zezu kpa, wee zuzu 'nyiii -kanyv tite nya o vua zuzu 'nyii.»

²³ -Zezu yia wa la, o nεε wa -yla gbvv nine -papie nya: «Sa -Saatan 'ka we 'de vua?

²⁴ Dvdu -we ka -gv -nyima -ka tvgvda -mı wa 'dεkpv nyıdı, la wee dvdu bhva.

²⁵ 'In -budu -bhlo ηwεε -nyima -ka -yvwsvsvlda -mı, we 'na 'ka -gwle.

²⁶ 'In -Saatan -ka we 'de -yvwsvsv, -zugba we ka we 'de 'wvıdı, we 'na 'ka -gwle, we -nv ka -mı bhıa.

²⁷ «Nu, wa 'ni -slv nyıme 'tite gvban, wa 'ni mneni wa 'ka o -budu zv pla, wa 'ka o 'gba labhu. Wa -ka o gvban 'bhie wa plaa o -budu zv, 'in wa bhua o 'gba la.

²⁸ «In nεε aın -yla gvzvsv sae: gvnyuu weee klaa, velınyıa klaa, -Lagv yia we 'wvtıa.

²⁹ Nu, nyıme -ka Zuzu 'Pvpa velı, -Lagv 'na 'ka o -yvgbv 'wvtı. Gvnyuu -we 'nıa bhıoluda -ka, 'mv o nva le.»

³⁰ -We ka 'gbv o yi 'saa gbv nı gba, mv -wa nu: wa nεε 'ya, zuzu 'nyuu ka -Zezu kpa.

-Zezuu nyima -zvsv

(Mt 12.46-50; Lk 8.19-21)

³¹ -Zezuu 'nyaa -yɔ ɔ 'bɪsɔayua yia ɔ 'bɪ. Wa yia -buduŋwɛɛ 'yɪgbe, 'in wa yia nyimɛ tie, -mɔɔ 'ka ɔ la.

³² Nu, nyɪma duun ka ɔ gbɛli, wa -dɪ -bha la. 'In -maa nɛɛ ɔ -ylaɛ: «-Tali, nu, -na 'nyaa -yɔ -na bhelia 'yɪgbe 'pipee, wa mɪ -mɪ lada.»

³³ ɔ nɛɛ wa -yla: «Nyɔɔ -wa na 'nyaa -yɔ na bheliaa?»

³⁴ ɔ ylaa -wa -dɪa ɔ -yɔ la, ɔ nɛɛ: «-Wa mia da nɪ, ma -wa na 'nyaa -yɔ na bhelia.

³⁵ Nu, nyimɛ ɔ nuɔ -Lagɔɔ dɔmagbu lɛ, mɔ -wa na 'nyaa, mɔ -wa na bheli, mɔ -wa na bhɔlɔ.»

4

'Mnɔpanyɔ -yɔ dɔdɔ (Mt 13.1-9; Lk 8.4-8)

¹ -Zezu bhɪia nyɪma slɔlue 'ya lɔ -mɔ 'nyu kwesi, 'in nyɪmaa -zɔlɔ yia ɔ -gbɛ mɪ. We 'dɛɛ 'gbɔ ɔ yia 'glɔ 'wɔgbɪa, 'in ɔ yia -mɔ ladi 'nyu -gɔ, -zugba nyɪmaa -zɔlɔ mɪ 'nyuu -gɔgɔ -gɔ.

² Gbɔɔ nine -papɛ nya ɔ -slɔlua wa gbɔ duun. ɔ mia wa -slɔluda, ɔ nɛɛ:

³ «A pɔ yukwɪ. Nu, kpaapanyɔ yabhlo mɪa 'mɪnɔ 'paa.

⁴ ɔ mia 'mɪnɔ 'mɪnɪda, 'in we 'yaa -zakpa -bhlo yia 'yoo ŋwɛ -yɔ bhɪi, 'in 'ziana yia we li.

⁵ Tɔlɔa bhɪɪɪa tɔkpa -dɔdɔ -gɔ, da bla 'nɪa -zu. Bla 'nɪ -bha -zuu 'gbɔ, we yia mi sa slɔ.

⁶ 'Yɪlɔ 'pɔa, we yia we -sie, 'in we yia yɛ, we somi 'nɪ -tlɔlɔɔ 'gbɔ.

⁷ -Zakpa -bhlo slɔa -kpɔga glaa, 'in -kpɔga yia we -gɔ palɪ, 'in we yia we 'tuntnu. We 'nɪ 'ya yabhlogbɔɔ 'pa.

⁸ Tɔlba yia dudu -zɔnu -gv bhlili, 'in -mɔv yia mi, 'in we yia 'ylimani, 'in we yia zɔ. We lakpa tɔlba wla 'ya glɔ -bhlo 'ya kugbua, tɔlba wla 'ya glɔ ta, 'in tɔlba wla 'ya glɔ gbu.

⁹ «-ɔ -ka 'nɔnu -yukwli 'wlu -ka, ɔ 'nu we.»

*-We ka 'gbv -Zezu paa gbv nine
(Mt 13.10-17; Lk 8.9-10)*

¹⁰ Da nyima duun mnɔa -Zezu -yɔla, -wa -tɔa -bha, 'in wa yia ɔ gbeli we -yɔ ɔ 'bɛnɔnya kugbua lɛ 'sɔ, -maa yia wee gbv ninee 'ji layibha.

¹¹ ɔ nɛɛ wa -yla: «-Lagɔ ka aɪn ɔ nyimaa 'wlu-lapilɪgbv -we mia zizeda 'klɔslolu. Nu, wa tɔlba -wa'a nɔa -Lagɔɔ dɔmagbv lɛ, gbv weee -maa nɔa gbv nine sɔlɔ.

¹² We 'dɛɛ 'gbv:

ɔ 'In wa -ka ylada -mi,
wa'a 'yi la.

Wa -ka yukwli pɔda -mi,
wa'a 'nu we 'wɔla.

We 'ni yaa 'sa -mi ni,
'in wa 'bhitia wa dli,
'in -Lagɔ tia wa -yɔgbv 'wɔ.» »

¹³ 'In ɔ yia wa layibhaɛ: «A 'ni gbv nine -mini 'wɔlanv 'lee, sa a 'ka we tɔlba 'wɔlanv?»

*'Mnɔpanyɔɔ gbv ninee 'ji
(Mt 13.18-23; Lk 8.11-15)*

-Zezu nɛɛ 'yaɛ:

¹⁴ «'Mnɔya -we kpapanyɔ 'paa, we 'wlv -Lagɔwɛli.

¹⁵ Nyima tɔlba 'wlv 'yoo ŋwe -yɔ, da -Lagɔwɛli bhli. Wa -ka we 'nu tɔɔn, 'in -Saatan yia, 'in we saa -mɔ -Lagɔwɛli wa faa wa dli zɔ.

16 'Sa -bhlokpade tɔlva mia tɔkpa -dɔdɔ 'bhisa, da -Lagɔweli bhlia. -Maa -ka we 'nu, 'in -maa ηwnua we gbu 'mɔna nya. 'In wee 'mɔna, we'e -gwle.

17 Nu, wee weli'i fa somi -mɔ wa dli zɔ. Waa nyima mia, bhla -sele nya wa ηwnua we -yɔ. 'In wa -ka wa sialida -mi, wa -ka wa 'klyie 'wɔpalida -mi -Lagɔweli gbu, 'in wa saa -Lagɔweli dli -gɔ.

18 'In tɔlva mi -kpɔga 'bhisa, -we glaa -Lagɔweli 'mnia. Wa -ka we 'nu,

19 dɔdɔ -gɔɔ dliɔbe klaa, wa 'gwezi wa -dawli 'wɔnɔnɔe klaa, we -yɔ wa dliwɔnynilu, mɔnya palila -Lagɔweli -gɔ, 'in we'e tɔva.

20 'In tɔlva 'wɔ dɔdɔ -zɔnɔ, da -Lagɔweli bhlia. Ma 'nɔa -Lagɔweli, 'in wa yia we -yɔηwnu, 'in wee weli -we mia wa 'wɔ, 'in we yia tɔv. We lakpa yabhlo wla glɔ -bhlo 'ya kugbua, 'yabhlo glɔ ta, 'in lakpa yabhlo wla glɔ gbu.»

'Napeε gbɔv nine
(Lk 8.16-18)

21 -Zezu neε wa -yla: «Nu, wa -yɔ 'nape -ka yi ni, 'lɔi zɔ wa faa we yi? -Solu zɔ wa faa we yi? -Innya: yali wa dia we la, we 'ni mɔv?»

22 Nu, -lu -we mia zizada, zli 'klɔ we yia 'tlaa. 'In -lu -we mia nikpise 'wɔ, -yɔ wa yia we 'yia.

23 -ɔ -ka 'nɔnɔ -yukwli 'wlu -ka, ɔ 'nɔ we.»

24-25 'In ɔ yi 'yaa we 'bɔgɔpaliε: «-We a 'nɔa da ni, a zɔlɔ we dli zɔ la. -We a bhua 'wɔ, 'in a yibhɔlva nyima, 'mɔ -Lagɔ yia 'wɔbhua ɔ 'ka aɪn yibhɔlɔ. Nu, -lukanyɔ mia, ɔ -nɔ wa yia -gɔpali, 'in we 'ka 'wɔzumanu. 'In nyime ɔ 'nɔa -lu duun -ka, we -sele mia ɔ kwεε, kwεε wa yia we ɔ -saa.»

'Mnɔɔ gbɔv nine

26 -Zezu nεε wa -yla: «-We -yɔ -Lagɔɔ nyumaa 'wlulapɪɪe 'wɔwɔɔ, mɔ nɪ: nyumε yabhlo 'paa 'mnɔ ɔ kpa.

27 ɔ yi ylaa 'wɔ -mɪ sabɔɔ, ɔ yi 'yliyɔga zɪɔɔ, mi we mi, 'ɪn we ylimani. 'ɪn sa we mimnia 'wɔla, -zugba we ylimani, we naci 'nɪ ɔ dɪ zɔ -mɪ.

28 «Nu, dɔdɔ zɔɔɔ 'mnɔ. Tɪatɪa, we kpɪ tlaa. We kpɪ -ka 'tla 'bhie, we lakpa tlaa. We lakpa -ka 'tla 'bhie, we zala.

29 We -ka zalɪ, 'ɪn wa dɪa we -bhleka nya. -We ka gbɔ -wa, we -dɪdɪ bhla ka nyini.»

**-Lagɔɔ nyumaa 'wlulapɪɪe gbɔɔ nine
(Mt 13.31-32; Lk 13.18-19)*

30 -Zezu nεε 'yaε: «ɪn 'ka aɪn -yla gbɔɔ nine yabhlo 'pa 'ya. Lεε -ɪu -a 'ka -Lagɔɔ nyumaa 'wlulapɪɪe 'wɔpalia? Gbɔɔ nine -mɔmɔ nya -a 'ka wee gbɔ gbaa?

31 We 'wɔɔ su wa laa *mutadɪ, we 'ya. Wa -ka we 'pada -mɪ, we 'kienyi, we -zi dɔdɔ -gbɔɔ su weee 'ya.

32 Wa -ka we gbɔ nɪ, 'ɪn we mia. We -ka 'ylimani 'kadɔɔ, 'ɪn we zia su weee 'wɔ, we paa 'kɪya 'kadɪ, 'ɪn 'zianya dɪa we zuzu 'wɔ la.»

Sa -Zezu gbaa nyima -yla

33 Wee gbɔɔ nine nɪ 'wɔwɔɔɔ nya -Zezu gbaa wa -yla -Lagɔɔgbɔ. Sa wa 'kaa we 'wɔlanɔ.

34 We 'nɪ gbɔɔ nine -papɪe 'wɔbhɔ, ɔɔ gba gbɔ bhe. Nu, ɔ 'dε -bhlo -yɔ ɔ 'bɪnɔnya -ka ladɪda -mɪ, 'ɪn ɔ gbaa we 'ji weee wa -yla.

*-Zezu bɛɪa -pɪpɛ 'kadɔ zɔ
(Mt 8.23-27; Lk 8.22-25)*

35 Wee 'yli -bhlokpadeε jibheza, -Zezu neε ɔ 'binɔnya -yla: «-A 'plili 'nyuu kakpe -putu -gv.»

36 Wa 'bhva nyima duun glaa, 'in ɔ -Zezu -yɔ ɔ 'binɔnya yia 'glv 'wɔbho. Da ɔ -dia la, 'glv tɔlva mi ɔ kwesi.

37 Tɔɔn, -pɪpe 'kadɔ yia 'plɪpɪe bhli, 'in 'nyuu -gbɔgbɔ yia 'glv 'wɔslo, -zugba we yeli we.

38 -Zezu -mɔɔ pɪ 'glvɔ lɔgbɛin la. ɔ 'wlu mi -sumu -gv. ɔ mi 'ytaa 'wɔ. 'In ɔ 'binɔnya yia ɔ ganɔ, wa neε ɔ -yla: «-Amɪaa -Kanyɔ, -amɪa tɪa! We'e -la -mi -sɪan 'wɔɔ?»

39 ɔ -sɔa 'wɔ tɔɔn, 'in ɔ yia -pɪpe 'wluo 'kpɪli, 'in ɔ neε 'nyu -yla: «'Yligbe! Bε zɔ!» Tɔɔn, -pɪpe yia zɔbε, 'in 'nyu -gv yia 'wɔtɔ blenyii.

40 ɔ neε wa -yla: «-Mɔmɔ ka 'gbɔ a nɔ 'sa nyanɔa? A 'nɪ -slɔ 'mɪ dɪ -gv zɔ -wa yɪ?»

41 Tɔɔn, nyanɔ 'kadɔ yia wa dɪ 'wɔ slo. 'In wa yia layɪbhali -yɪbhaliε: «Mɔɔ -nyɪmε ɔɔ -mɔnɪ -mɪ, 'in 'nyu -yɔ -pɪpe zɔ ɔ 'nɔɪwεa?»

5

-Zezu vua zuzu 'nyii

(Mt 8.28-34; Lk 8.26-39)

1 'In -Zezu -yɔ ɔ 'binɔnya yia Galilenyuu kakpe -putu -gv nyni, Zelazɪ -nyɪmaa dɔdɔ -gv.

2 ɔ 'bhva 'glv 'wɔ, 'in ɔ yia lasibhli. Nɔkpasu yabhlo 'tlaa gbawla nyɪdɪ, 'in ɔ yia ɔ -yɔyɪ. Nɪ, ɔɔ nyɪmε mia, zuzu 'nyuu mi ɔ 'wɔ.

3 Gbawla -gv ɔ gva. Nɪ, wa 'nɪ -slɛen mnɛni wa 'ka ɔ gbɔan, wa 'dɛ yi nɛtɛ -llukpe 'wɔbhu.

4 Wa ka bha ɔ sɔ -yɔ -pɛklɛε zɔ, wa yia ɔ bhv gbɔan nɛtɛ -llukpe nya, ɔ yia nɛtɛ -llukpe -dɪ, 'in ɔ yia -pɛklɛε -nyumɔ. Nyɪmε 'nɪ -slɛen ɔ kwɛyɔmnɛni.

⁵ Sabɔɔo, zlioo, 'yɪ weee nya, ɔ mɪ -mɔ -gɔgɔnya 'wlu, -mɔ gbawla -gɔ 'wɔkpɪda, -zugba ɔ nu ɔ 'dɛ lɛ tukpa nya.

⁶ ɔ 'yɪa -Zezu -yɔ -mɔ 'pɪ, ɔ mɪa ɔ -gbɛ -gwagwɛ nya, 'in ɔ yia ɔ 'yu 'kukolu 'sibhli.

⁷⁻⁸ -Zezu nɛɛ ɔ -yla: «Zuzu 'nyuu, 'tide ɔ 'yi!»

'In ɔ yia 'wɔkpɪ 'tɪtɛɛ: «-Zezu, Yalɪ -Lagɔɔ 'Yu, -naa lɛɛ -gbɔ pɪlɪ na gbɔ 'wɔla? -Na zukpa -wa, 'na palɪ 'mɪ 'kɪyɛ 'wɔ -nɪ, -Lagɔɔ 'ɲɪ nya.»

⁹ 'In -Zezu yia ɔ layɪbha: «'Lee, sa wa la -na 'ɲɪa?»

'In we yia we 'bɪgɔpalɛ: «Na 'ɲɪ wa laa <'Sɪjaa -zlo.> Nu, -a -zu 'wɔ.»

¹⁰ We yia ɔ zukpa 'palɪ bhabha nu, ɔ 'na vulu we dɔdɔ nɪ -gɔ -nɪ.

¹¹ -Zugba -boboo -zlo mɪ -bha lililuu datɪda, -gɔgɔɔ 'kɪɔ -yɔ.

¹² 'In zuzu 'nyii yia -Zezu zukpa 'palɪ, we nɛɛ ɔ -yla: «Nu, kwa -aɪn -bobonya mɪa nɪ 'wɔ. 'Nyɛ -aɪn 'yoo -a 'ka we 'wɔpla.»

¹³ ɔ yia we 'yoo 'nyɛ. Tɔɔn, wee zuzu 'nyii 'tɪaa ɔɔ nuɔpasu 'wɔ, 'in we yia -bobonya 'wɔpla. We kwɪa -gɔgɔ -gwagwɛ nya, 'in we yia 'nyu lɔ slo, 'in 'nyu yia we 'bha.

Nu, wee -bobo ɲwɛɛ mneni we 'ka -bobo 'wlu kugbua nyi.

¹⁴ Tɔɔn, -boboo 'yɪyɔzɔnya yia -gwa. Gbɔ -we yɪa wa, 'in wa yia we gba kɔdanya -yɔ 'gbe 'kadɪ nuɔkplɛ. 'In we 'dɪ yia da weee nyi. Nyɪma yia -bha 'yɪa mɪ.

¹⁵ Wa nyɪa -Zezu kwesi, nyɪmɛ -ɔ kaa zuzu 'nyii duun 'wɔ wa 'yɪa -mɔɔ -yɔ, -zugba -mɔɔ -dɪ -bha la, -bana nya 'wɔ, 'in -mɔɔ 'wlukɔɔn ka ladolu, 'in wa yia nyanɔ nu.

16 'In gbv ylia zuzu 'nyii 'wokanyo -yo -bobonya, nyima -wa 'yia -bha, 'in wa yia we 'di -sa.

17 Wa yia -Zezu bhuhoe nu, o 'bhv wa dudu -gv.

18 Da -Zezu mia 'glv 'wogblada, nyime zuzu 'nyuu kpa, o yia o zukpa 'pali nu, o -yo o 'so 'ka -tu.

19 -Zezu 'ni we ηwnu, 'in o nεε o -yla: «Mni -na -budunweε, -na nyimaa -gbε, 'in -we weee Nyimaa -Kanyo nva -mi -yla ε nyazidi nya, -in 'ka we 'di wa -sali.»

20 'In o yia mni. -We weee -Zezu nva o -yla ε, o yia we 'di -sa 'Gbe Kugbua -dudu -gv, 'in we yia wa 'de weee ηwegaga -subhali.

*'Nwno yabhlo -yo -Zalusu 'ηwnoyuu gbv
(Mt 9.18-26; Lk 8.40-56)*

21 -Zezu mnia 'nyuu kakpe yabhlo -gv 'glv nya, 'in nyima duun yia 'wlugbeli o kwesi 'nyuu -gogo -gv.

22 -Bha *-Lagobuduu -kanyo yabhlo yia, 'mo wa laa -Zalusu. O 'yia -Zezu, 'in o yia -mo bhv -yo bhili,

23 'in o yia o bhuhoe bhabha: «Nu, -na zukpa -wa. Na 'ηwnoyule mi tida. Yi, -in 'ka o so -gulapali, o 'ka 'pv, o 'ka 'yiyogagie 'yi.»

24 'In -Zezu -yo o 'so yia mni. Nyimaa -zlo kwaa o yoo, nineni wa ninenia o.

25 Nu, 'ηwno yabhlo mi wa glaa, -mo kwεpalie li -zu kugbua ε 'so -mo -yo.

26 -Dotoo -zlo jipea o, wa yia o siali. O ka o 'gwezi weee -nyumo, o 'ni 'pv. -Zugba we -yo o sialie mni.

27-28 O 'nva -Zezuu 'di ni, 'in o nεε o 'de di zoε: «In -ka o -bana kwezi, in mneni in 'ka 'pv.»

O 'plia nyuma nyidi -Zezu luv, 'in o yia o -bana kwezi.

29 -Bha -bhlokpade o 'pion yia 'wukanu, 'in o yia we 'jiyibheli nu, o ka 'pv.

30 -Zezu yibhelia we 'ji nu, o 'tite ka lubho nu, 'in o yia labhiti -mɔ nyima nyidi, 'in o yia layibhae: «Nyɔɔ zɪ na -bana kwɛa?»

31 'In o 'binɔnya yia we 'bɪgɔpalɪɛ: «Aya! Nyɪmaa -zlo mia da -mɪ nɪnɛnɪda nɪ, 'lee sa -na yibha la nu, nyɔɔ zɪ -mɪ kwɛa?»

32 O yia o 'dɛ -yɔ latitalɪ. Nyɪmɛ -o nva we lɛ, o 'ka o 'yɪ.

33 Oɔ 'ɲwɔnɔ ka nyanɔ nu, -zugba o tɛɪa. -We yɪa o, -mɔɔ ka we 'jiyibhelii 'gbu, 'in o yia -mɔɔ bhv -yɔ bhilili, 'in o yia we 'bɪgɔ 'plɪɪ -mɔɔ -yɪa.

34 -Zezu nɛɛ o -yɪaɛ: «Na 'yu, amaa dɪ ka aɪn pue. A mɪ, 'wɔtɔtɔe -dlɔɔ -yɔ aɪn 'sɔ -mɪ! Amaa gu bhɪaoo!»

35 Da -Zezu mia gbu -mɪnɪ gbada, nyɪmaa 'bhva -Zalusɪ -buduɲwɛɛ, wa yia, wa nɛɛ o -yɪaɛ: «-In 'na sɪalɪ Nyɪmaa -Kanyɔ -nɪ, -na 'ɲwɔnɔyu ka tɪ.»

36 'In wɛɪɪ, wa mia gbada, -Zezu yia we yukwli -gɔlasalɪ, 'in o nɛɛ -Zalusɪ -yɪaɛ: «-In 'na nɔnɔ nyanɔ -nɪ, -in zɔ dɪ!»

37 We 'nɪ Piɛɪɪ -yɔ *'Zake -yɔ o bheli *Zaan 'wɔbhv, o 'nɪ ɲwɔnu nyɪmɛ -putu 'ka wa yoo kwa.

38 Wa nynia -Lagɔbuduu -kanyɔɔ -buduɲwɛɛ, 'in o yia nyɪmaa -zlo -yɔyɪ -gɔzizlida sɔ weɛɛ lɔ, wie -yɔ 'wɔkpɪkpɪɛ nya.

39 O plaa -budu zɔ, 'in o nɛɛ wa -yɪa: «Lɛɛ -lu ka 'gbu a gbugblolu -nya? Lɛɛ -lu ka 'gbu a wi -nya? O 'nɪ tɪ, 'yɪaa 'wɔ o mia.»

40 'In wa yia o gla palɪ.

-Bha o wlelia wa 'dɛ weɛɛ. -Slɛɛn, o mɔ klaa, 'ɲwɔnɔyuu dide klaa, o 'nyaa klaa, we -yɔ o 'binɔnya ta, 'in wa yia komi lɔv mɪ, mɔ 'ɲwɔnɔyu pɪa la.

41 'In ɔ yia ɔ sɔ lakpa, 'in ɔ nɛɛ ɔ -yla: «Talita kumi.»
(We ji -wa nu: «'Yieslɔŋwnɔyu, in nɛɛ aɪn -ylaɛ, a -sɔ
'wɔ.»)

42 Tɔɔn, ɔɔ 'ŋwnɔyu yia 'wɔsɔ, 'in ɔ yia nɔ. We yia
wa ŋwɛgaga -subhali. Nu, ɔ ka -zɔ kugbua lɛ 'sɔ.

43 -Zezu nɛɛ wa -yla 'klɔ 'cɪɪ nya: «A 'na gbalɩ we
nyɪmɛ yabhlogbɔɔ -yla -ni. A 'nyɛ ɔ lililu, ɔ 'ka li.»

6

-Zezuu -zɔɔ -nyɪma 'nɪ ɔ gbɔ ŋwnu
(Mt 13.53-58; Lk 4.16-30)

1 -Zezu 'bhɔa -bhɛdɛ, 'in ɔ -yɔ ɔ 'bɪnɔnya 'sɔ yia ɔ
-zɔɔ mɪnɪ.

2-3 Wa *Nyapɛylɩ nya, 'in -Zezu yia wa -Lagɔbudu
zɔ mɪnɪ, 'in ɔ yia -mɔ gbɔ -slolu. Nyɪma, -wa ɔ
mɪa -sloluda, we -subhaliɩ wa ŋwɛgaga, 'in wa nɛɛ:
«Ɔɔ mɪa dɛ nɪ, ɔ 'nɪ Maliii yuu? 'Lee, ɔ 'nɪ 'Zake
klaa, Zozee klaa, Zudi klaa, we -yɔ 'Simɔɔɔ bheliɩ?
Ɔ bhɔɔa 'nɪ da -aɪn glaa -mɪ? Ɔɔ mɪa dɛ nɪ, -
budukɔnyɔ -wa. Wee gbɔ mɪa dɛ nɪ, da ɔ salɩ wea?
Gbɔyilo -mɔmɔ -Lagɔ 'nyɛ ɔmɔ, ɔ 'ka -aɪn -slolua?
Nyɔɔ 'nyɛ ɔ 'tɪtɛ, 'in ɔ nɔ gwɛdigbɔ nɪ lɛa?»

We 'dɛɛ 'gbɔ, wa 'nɪ ɔ wɛlɩ 'wɔŋwnu.

4 'In ɔ nɛɛ wa -ylaɛ: «-Lagɔgbɔɔ -falpanyɔ -ka -mɪ,
da weee -bha wa zɔa ɔ. Nu, wa'a zɔ -bha ɔ ɔ -zɔɔ, ɔ
zɔayli we -yɔ ɔ -budunɔwɛɛ.»

5 We 'nɪ, ɔ ka nyɪma -bhlo -bhlo jipe, wa sɔ -gɔ
lapaliɩ nya 'wɔbhɔ, ɔ 'nɪ mneni ɔ 'ka gwɛdigbɔ lɛnɔ,

6 'in ɔ nɛɛ: «Aya! In 'nɪ -slɔ 'sasɔkpa -nyɪma, -wa'a
zɔa -Lagɔ dli -gɔ, 'yɪ.»

-Zezu tiea ɔ 'bɪnɔnya kugbua lɛ 'sɔ
(Mt 10.5-15; Lk 9.1-6)

-Muu 'bigu, 'in -Zezu yia kwesi -gbenya 'woplili nyima gbuslolue nya.

⁷ ɔ laa ɔ 'binɔnya kugbua le 'sɔ, ɔ 'ka wa tie 'sɔ 'sɔ, 'in ɔ yia wa 'tite 'nye, wa 'ka zuzu 'nyii vu.

⁸⁻⁹ ɔ nɛɛ wa -yla: «We 'ni kɔɔsu -bhlogbɔɔ 'wɔbhɔ, a 'na 'bhulu -lu yabhlogbɔɔ 'wɔ -ni. A 'na 'bhulu 'floo 'wɔ -ni. A 'na 'bhulu *-bada 'wɔ -ni. A 'na 'bhulu 'gwezi 'wɔ -ni. Nu, a -pla -sakwla bhɔ 'wɔ, a -yɔ -banaa 'sɔnɔ 'na mnɔni -ni.

¹⁰ «A -ka 'gbe -mɔmɔ 'wɔ nyini, -budu -we ka ηweɛ a -ka ladi, a -gɔ -bha. 'Yli -we nya a 'ni -slɔ 'wɔsɔ, a 'na 'bhɔlɔ -bha -ni.

¹¹ 'In da -mɔmɔ wa 'ni amɔaa 'lakpasu kpa, wa 'ni an yukwli pɔlɔ, a gbɔtɔ amɔaa bhɔ -yɔ *-bhuhui, 'in nyima 'ka we 'jiyibheli nu, wa 'ni -Lagɔgbɔ -yɔηwnu.»

¹² Wa mɔia, 'in wa nɛɛ nyima -yla nu, wa 'bhiti wa dlɔ.

¹³ -Zugba wa vua zuzu 'nyiii -zlo, 'in wa slua guzɔnya duun 'kpɔ 'wluo, 'in -maa pɔa.

Ewloɔv wlaa Zaan wa 'ka ɔ 'bha (Mt 14.1-12; Lk 9.7-9)

¹⁴ -Zezuu 'ηni mnenia da weee la, 'in dɔdɔv 'wlu-lapilinyɔ *Ewloɔv yia we 'nɔ. ɔ nɛɛ: «'Zan -Batisɔ -wa. Nu, mɔ -sɔa 'wɔ tɔtlɔnya glaa. We 'dɛɛ 'gbɔ ɔ mneni ɔ 'ka gwɛdigbɔ lɛnɔ.»

¹⁵ Nyima tɔlɔa nɛɛ: «*Elii -wa.»

'In tɔlɔa nɛɛ: «-Lagɔgbɔv -falɔpanyɔ -wa, bh-lasabhla -Lagɔgbɔv -falɔpanyaa 'yabhlo 'bhisa.»

¹⁶ Nu, Ewloɔv 'nɔa we, 'in ɔ nɛɛ: «Zaan -wa. -Amɔ wlaa ɔ, 'in wa yi bhaa ɔ 'wlu -gɔ -di. Mɔ -sɔa tɔtlɔnya glaa 'wɔ.»

17-20 Nu, Ewloḍu mia, ḍ ka bha ḍ bheli Filipuu 'ḡwnḍ Ewloḍiadi -mḍḍ -glosa, 'in ḍ yia -mḍḍ kwa. 'In Zaan nεε ḍ -yla: «Nu, we 'nι 'ylinanι -Lagḍḍ tite 'wu, nyime 'ka ḍ 'dεε bheli 'ḡwnḍ kwa.» -Bha Ewloḍiadi 'paa 'ce. Ḍ 'yibha ḍ 'ka Zaan 'bha. Nu, Ewloḍu sḍa Zaan, 'in ḍ -yi we 'ji nu, -Lagḍnyime tiklu -wa. 'In Zaan -ka gbada -mι, we nanι Ewloḍu ḍḍḍ, 'in we bhitia ḍ 'wlukḍḍ. We 'dεε 'gbu Ewloḍu 'yibha ḍ 'ka Zaan 'wḍḍ. 'In ḍ yia ḍ gbḍan, ḍ yia ḍ -kasu 'wḍpa Ewloḍiadi yi ḍ 'bhaa 'gbu.

21 Nu, 'yι yabhlo nya, 'in Ewloḍiadi yia -jḍḍ 'yι. We zli mia, Ewloḍu gwalyι -wa. 'In ḍ yia 'gbee -cian klaa, 'slojaa nyima 'kadι klaa, we -yḍ Galilee -nyima kpasι la, wa 'ka 'fetι -sa.

22 Ewloḍiadi 'ḡwnḍyυ plaa, 'in ḍ yia lite, 'in ḍ yia wa ḍḍḍ namanι. -Bha ḍḍ ḍḍḍ 'wlulapilinyḍ Ewloḍu gbaa ḍ -yla: «Nu, -we a -ka 'yibha, a -zlah 'mι we, 'in in 'ka we an 'nyε.»

23 'In ḍ yia ḍ -yla bie: «Nu, -lu weee a yia 'mι -zlah, yoo na nyεa we an. We yi na ḍḍḍ kibhe -zεoo, 'nyεa na yia we an.»

24 Ḍḍ 'ḡwnḍyυ 'tlaa, 'in ḍ yia ḍ 'nyaa layibha: «Lεε -lu in 'ka ḍ -zlah?»

'In -mḍḍ nεε: «A -zlah ḍ 'Zan -Batisu 'wlu.»

25 Ḍḍ 'ḡwnḍyυ mnia lḍ -gwagwie nya, 'in ḍ nεε Ewloḍu -yla: «-We in 'yibhaa nι, mḍ -wa 'Zan -Batisu 'wlu. -In -la ḍslεen 'mι we -plaa -gḍ.»

26 We wlaa ḍ 'kuayli la, ḍ ka bi ḍ -limaa 'yibadi 'gbu, ḍ 'nι mneni ḍ 'ka gba nu, ḍ 'nia we ḡwnu.

27 Ḍḍ yia 'slojayu yabhlo la, ḍ nεε ḍ -yla: «Mni, -in -ḍι -bha 'Zan -Batisu 'wlu, -in -yḍ we yi.»

28 ɔ mɲa -kasɔ 'wɔ, ɔ yia Zaaan 'wlu -bha -dɪ, 'in ɔ yia we -plaa -gɔ ladi, 'in ɔ -yɔ we yia yi. ɔ 'nyɛa we ɔɔ 'ɲwɔyɔ yoo, 'in -mɔɔ yia -mɔɔ 'nyaa we kwa.

29 Zaaan 'bɪnɔnya 'nɔa we 'dɪ, 'in wa yia ɔ 'kwie 'bɔmɲi, wa 'ka we gbawla 'wɔfa.

-Zezu 'nyɛa nɔkpasia 'wlu gɔ -bhlo 'wlu gbu lililu (Mt 14.13-21; Lk 9.10-17; Zn 6.1-14)

30 -Zezuu tietienya yia lɔ, 'in wa -yɔ ɔ 'sɔ yia 'wɔgɔbeli. Gbɔ weee wa nɔa lɛ, -we wa -slolua nyɲma, 'in wa yia we 'dɪ ɔ -salɪ.

31 Nyɲmaa -zlo, -wa yia, -wa mɲa, wa 'gbɔ, -Zezu -yɔ ɔ 'bɪnɔnya 'nɪ mnɛni wa 'ka li.

32 We 'gbɔ ɔ nɛɛ ɔ 'bɪnɔnya -yla: «-A mɲi da mɲa blenyii, -a 'ka -mɔ ladi.»

'In wa 'dɛkpɔa yia 'gɔ 'wɔ -bho, 'in da nyɲma 'nɲa -mɪ, wa yia -mɔ mɲi.

33 Nyɲma duun 'yɲa da wa -yɔ mɲida, 'in wa yia wa yibheli. 'In 'gɔ weee 'wɔ -nyɲma yia ɔ 'yɔ zili bhɔ -gɔ -gwagwɛ nya.

34 -Zezu 'tɲaa 'gɔ 'wɔ, 'in ɔ yia nyɲmaa -zlo -yɔyɪ. Wa 'wɔ bhlabhlɛ -we 'nɪ 'yɲiɔzɔnyɔ -ka. We 'gbɔ wa laa ɔ nyazi 'wɔ, 'in ɔ yia wa gbɔ duun -slolu.

35 Jibhe zɔa, ɔ 'bɪnɔnya bɛa ɔ kwesi, 'in wa nɛɛ ɔ -yla: «Da -mɲi -tlɔlɔ la, 'in 'yɲ ka -fla.

36 Gba wa -yla, wa mɲi kɔdanya -yɔ 'gɔbenya mɲa da -aɲ kwesi 'wɔ, wa 'ka wa 'dɛɛ lililu zɔ.»

37 ɔ nɛɛ wa -ylɛ: «Amɲaa 'dɛ 'nyɛ wa lililu!»

Wa nɛɛ: «'Cɔ gbɛtaa lubho -gwɛzi 'nɪ mnɛni we 'ka wa 'floo zɔ.»

38 'In ɔ nɛɛ wa -yla: «'Floo zuma mɪ aɲ kwɛɛa? A mɲi a 'ka we zɛɪ.»

Wa zɛɪa we, 'in wa nɛɛ ɔ -yla: «Nɪ, 'floo gbu -yɔ zibhii 'ya sɔ mɲa -bha.»

39 -Bha ɔ gbaa wa -yla, -maa 'tɔlv nyuma nu, wa -di la -zlo ηwεε -petu kɔli -gv.

40 'In wa yia -zlo ηwεε ladi. -Zlo yabhlo ka nyima 'wɔ glɔ gbu, 'in tɔlv ka 'wɔ glɔ 'sɔ 'ya kugbua.

41 -Zezu 'bhua wee 'floo gbu -yɔ zibhii 'ya 'sɔ 'wɔ, ɔ ylaa yali, ɔ 'paa -Lagɔ fuo, ɔ didlia wee 'floo la, 'in ɔ yia we ɔ 'binɔnya yoo 'nyε, wa 'ka we nyima 'wɔladlili. 'Sa -bhlokpade ɔ dlilia nyima weee zibhi 'wɔ la.

42 Wa 'dε weee lia, 'in wa yia lv.

43 'Floo pnu -yɔ zibhi -we wa siatia, we nyini -ciεε kugbua lε 'sɔ.

44 Nyima -wa lia, wa nɔkpasia mia wa glaa, wa nyini nyimaa 'wlu glɔ bhlo 'wlu gbu (5.000).

-Zezu nɔa 'nyu -gv

(Mt 14.22,32; Zn 6.15,21)

45 Tɔɔn, -Zezu nεε ɔ 'binɔnya -yla: «A -bho 'glɔ 'wɔ, a -galɔ 'mɔ 'yu -mɔ Betisaida mnɔda. 'In in 'ka waa nyima weli 'pa.»

46 Wa 'bhɔbhɔba -yɔ, 'in ɔ yia -gɔgɔ 'wlu mni, ɔ 'ka -Lagɔ bhuhhoe.

47 -Kwɔtatɔkpa ylumania la, -zugba -Zezuu 'binɔnya mi -mɔ 'nyu -nyidi 'glɔ 'wɔ, 'in ɔmɔ mia dɔdɔ, ɔ 'dε -bhlo.

48 -Zezu 'yia nu, -maa mi siada, -pɔpɔε mi wa 'klɔ -yɔ -gbεin bhɔlvda, 'in 'glɔ -papie kali -yɔ, tiatia -kɔkɔ gboa, 'in ɔ yia wa 'bi mni 'nyu -gv -nɔnɔe nya, ɔ 'ka wa -gv yli.

49-50 Wa 'yia ɔ -yɔ nɔda -mɔ 'nyu -gv, wamɔ nεε 'sa 'kuzu -wa. Wa 'dε weee 'yia ɔ -yɔ, 'in wa yia nyanɔ nu. Wa 'kpia 'wɔ, -Zezu nεε: «A 'na nɔnɔ nyanɔ -ni, -amɔ -wa, a palɔ dlɔ la.»

51 'In ɔ yia wa lɔ -bho -mɔ 'glɔ 'wɔ, 'in -pɪpɛ yia zɔbɛ. Wee gbɔ 'nɪ wa ŋwɛgaga -sɔbhalɪ -sɛ.

52 Nu, wa yukwli -yɔ 'tɛlaa 'gbɔ, -Zezu 'nyɛa nyɪmaa -zlo lililu gwɛdi sa, wa 'nɪ ɔ 'tɪtɛ yibheli.

53 -Zezu -yɔ ɔ 'binɔnya -diɔ 'nyu 'wɔ, wa nɪnia Zenezalɛtɪ -dɔdɔ -gɔ, -mɔ wa jɪa 'glɔ lubhu.

54 Wa mɪ 'glɔ 'wɔ lasibhlida, 'in nyɪma yia -Zezu yibheli.

55 Wa -yɔ 'pulo -pulue mɪ 'gbe weee 'wɔ 'plɪlɪda, 'in da wa -ka 'nɔ nu, -Zezu mɪ -bha, 'in wa mɪniɔ -mɔ, wa -yɔ wa guzɔnya 'sɔ, -zugba -maa mɪ 'sowli 'wɔ.

56 Da ɔ -ka mɪni, 'in wa laa ɔ guzɔnya. We yi kɔda -zɛɔɔ, we yi -zɔɔ -zɛɔɔ, we yi 'gbe 'kadɔ 'wɔ -zɛɔɔ, 'in wa palɪa wa guzɔnya -zejila 'wɔ la. 'In wa palɪa -Zezu zukpa nu, ɔ 'ka wa guzɔnya 'yoo 'nyɛ wa 'ka ɔ -banaa ŋwɛ kwɛzɪ. 'In -wa weee zɪa we kwɛ, -maa yia 'pɔ.

7

-Zezu -yɔ Zuifɔv tite (Mt 15.1-9)

1-4 Bha Zuifɔv -yɔ Falizɪnyɪmaa -gbɛ, wa 'nɪ -slɔ kwɛ budo 'nanɔv, wa'a li. Nu, wa dɔkpasɪ tite -wa, 'mɔ wa zɔa 'nɔŋwɛ. Nu, wa -ka lɔkɔ 'wɔbhu, wa 'nɪ -slɔ budo, wa'a li. Tite tɔlɔa wa dɔkpasɪ tɪa wa -yɔ, 'in wa zɔ 'yaa -mɔv 'nɔŋwɛ. Sa 'bhisa, nyidanya klaa, -tɔkɔnya klaa, we -yɔ 'wɔmanɪ -kɔɔnyaa 'wɔ lawɔlɔe.

'Yɪ yabhlo nya, Falizɪnyɪma -yɔ -Lagɔɔ titee gwe-sanya 'bhɔa -Zeluzalɛmɔ, 'in wa yia -Zezuu -gbɛ 'wɔgbeli. -Bha wa 'yɪa nu, ɔ 'binɔnya tɔlɔa mɪ kwɛ pɔɪn lilida. Nu, -maa 'nɪ kwɛ budo.

⁵ Wa nεε -Zezu -ylaε: «-Na 'binɔnya lilia kwε pɔɩn. Wa 'nɪ -amɪaa dɔkpasu tite 'nɔɩwε zɔ. Lεε -lu ka 'gbu wa yi 'sa nɔa?»

⁶ ɔ yia we 'biɔɔpalɪε: «Wɛɪ 'sɔ -nyɪma! -We -Lagɔgbɔɔ -falɪpanyɔ Ezaii cɛɪɪa ɔ 'sɛbhɛ 'wɔ, gbɔzɔnɔ -wa:

⟨Waa nyɪma mɪa, ɩwεε la wa nnanɪa 'mɪ,
nɪ, wa dɪ 'nɪ 'mɪ -gɔ -mɪ.

⁷ Bhebhe wa yɪmanɪa 'mɪ.

Nɪ, tite wa slɔɩa,
'ɪn wa laa -Lagɔɔ tite,
nyɪmaa 'dɛkpɔaa -gbɛ we 'bhɔa.⟩

⁸ Nɪ, a ka -slɛɛn -Lagɔɔ dɔmagbɔ 'yitide, 'ɪn a nɔa nyɪmaa dɔmagbɔ lɛ.»

⁹ ɔ nεε 'ya wa -ylaε: «A mna 'yɪɪ! A 'yɪbha a 'ka amɪaa dɔkpasu tite 'nɔɩwε zɔɔ 'gbu, a yia -Lagɔɔ tite 'yitide.

¹⁰ Moizɪ nεε:

⟨Zɔ -na dide -yɔ -na 'nyaa 'nɔɩwε.⟩

'ɪn:

⟨-ɔ -ka ɔ dide -yɔ ɔ 'nyaa vɛɪɪ,
'bha wa bhaa ɔ.⟩

¹¹ 'ɪn amɪa, a nεε: nyɪmɛ -ɔ -ka ɔ dide -yɔ ɔ 'nyaa -yla gba nɪ, ⟨-We ɪn 'ka yaa aɪn 'nyɛ, mɔ -wa «Kɔɩɔban» ⟩ (we jɪ -wa ɔ ka we -Lagɔ 'nyɛ),

¹² amɪa 'nyɛa ɔ 'yoo, ɔ'ɔ nɔ -slɛɛn -lu yabhlogbɔɔ lɛ ɔ dide -yɔ ɔ 'nyaa 'sɔ -yla.

¹³ A -ka 'sa nɔda -mɪ nɪ, 'ɪn a saa -Lagɔwɛɪ la, amɪaa bhlasabhla gbɔɔ 'gbu. 'ɪn a nɔa we 'gbu 'sasɔkpa -gbu duun tɔɩa lɛ.»

*-We plaha nyɪmɛ pɔɩn mɔ nɪ
(Mt 15.10-20)*

14 -Muu 'bigu, 'in -Zezu yia nyumaa -zlo la, 'in o nɛɛ wa -ylaɛ: «A pu yukwli, -we na yia gbaa a 'ka we 'nu.

15 Lililu nyumɛ lia ni, we'e -plali o puɪn. Nu, gbu -we o gbaa, -we 'bhua o dli zo, mu plalia o puɪn. [

16 -ɔ -ka 'nuɪu -yukwli 'wlu -ka, o 'nu we.]»

17 Da -Zezu 'bhua nyuma glaa, o plaa -budu zo, 'in o 'binɔnya yia o wee gbuu ninee 'ji layibha.

18 'In o nɛɛ wa -ylaɛ: «Amia'a 'nu 'ya -muɔ 'wɔlaa? A yibheli we 'ji nu, -lu -we nyumɛ lia, we'e -plali o puɪn.

19 Nu, wee lililu mia, we'e mni o dibhe 'wɔ, o nuɔkple we mnia. -Muu 'bigu, 'in o plaa 'kwla -yɔ.» -Bha o gbaa nu, wa mneni wa 'ka lililu weee li.

20 'In o nɛɛ 'yaɛ: «Wee -lu -we bhua nyumɛɛ dli zo, mu plalia o puɪn.

21 Wee -lu -we bhua nyuma 'wɔ, -mɔ wa dli zo, mu -wa nu: wa puɔali 'wlukɔɔn la 'nyumɛɛ, wa ka mɔtni kwɛ, wa yli 'wie, wa bha nyumɛ,

22 'in 'ɲwɪ -yɔ nyuma -putu dia -budu 'wɔ.* Wa 'yibha wa 'ka -gɔgali. Gbuɲyuu wa nuɔ lɛ, wa -lima wa nuɔ -dawli 'wɔ. Wa'a zu tite 'nuɲwɛ. Wa ka zenyi, 'in wa saa nyumɛ 'ɲni. Wa ylimania wa 'dɛ, wa 'wlukɔɔn ka -nyumɔ.

23 Wee gbɲyui mia dɛ, mu tlaa nyumɛɛ dli zo, 'in mu plalia o puɪn.»

'Lakpaɲwɔ ɲwɲua -Zezuu gbv

(Mt 15.21-28)

24 Da -Zezu 'bhua -bha, 'in o yia Tili -duɔɔ -gɔ mni, -mɔ o plaa -budu zo. ɔ 'ni 'yibha nu, nyumɛ 'yi o, 'in o 'ni mneni o 'ka zize.

* 7:22 Gɛkiwɛli 'wɔ, we ji -wa nu, -wa kɔkwalia, wa -yɔ nyuma -putu dia -budu 'wɔ.

25-26 Nu, ɔ plaa -budu zɔ, tɔɔn, 'ɲwnɔ yabhlo yia ɔ -gbɛ yi. Ɔɔ ɲwnɔ miɔ, 'lakpaɲwnɔ -wa: Siliɔ -dɔdɔ yabhlo wa laa Fenisi, -mɔ wa gwaliɔ ɔ. Nu, ɔ ka 'ɲwnɔyu, 'mɔ zuzu 'nyuu kpaɔ. 'In ɔɔ 'ɲwnɔ yia -Zezu -yɔbɛ, 'in ɔ yia ɔ bhv -yɔ bhlili, ɔ nɛɛ: «-Na zukpa -wa, zuzu 'nyuu -we kpaɔ na 'yu ni, -in vu we.»

27 Ɔ nɛɛ ɔ -yla: «'Ylaasli -ka lida -mi, we 'ni tikli -mi wa 'ka 'yilaasli lililu zɔsa wa 'ka we gwɔ zɔ viteli, we 'ni muɔ?»

28 Ɔɔ 'ɲwnɔ nɛɛ ɔ -yla: «Na -Kanyɔ, gbuzɔnɔ -wa. Nu, gwɔ -ka 'tabhle zɔ -mi, 'in 'yilaasli -ka lida -mi, wee lililu -we bhliɔ, gwɔ lia we. We 'ni muɔ?»

29 Ɔ nɛɛ: «-We a gbaɔ, gbuzɔnɔ -wa. We 'gbu a 'bhiti lv. Nu, zuzu 'nyuu -we kpaɔ amaa 'yu, in ka we vu.»

30 Ɔ miɔ lv, ɔ nynia ɔ -buduɲwɛɛ, -zugba ɔ 'yu pi lii -gv la, zuzu 'nyuu ka ɔ 'yitide.

-Zezu jipea bhobho

31 -Zezu 'bhva Tili -dɔdɔ -gv, ɔ -dia Sidɔɔn -yɔ 'Gbe Kugbua -dɔdɔ 'wɔ, 'in ɔ yia Galilenyu kwesi lɔyi.

32 Nyime -ɔ'ɔ 'nɔa, 'in -ɔ'ɔ gbaɔ, -bha wa -yɔ ɔ yia, 'in wa nɛɛ ɔ -ylaɛ: «-Na zukpa -wa, palɔ ɔ -na sɔ -gv la ɔ 'ka 'pɔ.»

33 -Zezu -yɔ ɔ 'sɔ 'bhva nyima glaa, 'in ɔ yia ɔɔ guzɔnyɔɔ yukwlii 'yoo 'wɔ -kwɛtiya fa. -Bha -Zezu tlia -dle ɔ -kwɛtiya -yɔ, 'in ɔ yia ɔ miɔ kwezi.

34 Tɔɔn, 'in ɔ yia yali yla, 'in ɔ yia -nyii slu, 'in ɔ nɛɛ ɔɔ guzɔnyɔ -yla: «Efata», -muɔ ji -wa nu: «-In -kali.»

35 -Bha -bhlokpade ɔ 'pɔa, 'in ɔ yia gba, 'in ɔ yia 'nɔ.

36 -Zezu nɛɛ waa nyima -yla: «A 'na gbalɔ we nyime yabhlogbɔɔ -yla -ni.»

'In sa ɔɔ-Zezu zva wa 'di, nu, wa'a gbalı we -ni, wa 'ni 'sa nu.

³⁷ 'In wa -yɔ we gbagbie yia da weee mni. Nwegaga ka wa -subhali, 'in wa nɛɛ: «Aya! ɔ lenulu weee mia 'yli we nania. -Wa'a 'nvaoo, 'in -maa nva, -wa'a gbaao, 'in -maa gbaa!»

8

-Zezu 'nyɛa nyıma 'wlu glv -bhlo lililu (Mt 15.32-39)

¹ We bhla, 'in nyıma duun yi 'yaa -Zezu 'bi yi. Lililu 'ni -mi. -Bha -Zezu laa ɔ 'binɔnya, 'in ɔ nɛɛ wa -ylaɛ:

² «Nu, nyazi nyıma ni laa 'mi 'wɔ. Wa 'yli ta ni -zugba wa mi 'mi 'bi, 'in lililu ka bhıa.

³ Wa 'ni -slɔ li. In -ka gba, wa mni lɔ ni, wa mneni wa 'ka 'yloogblv bhli. Nu, tɔlva 'bhuda -tlɔlɔ la.»

⁴ ɔ 'binɔnya yia we 'biɔpalıɛ: «Aya! -Amıa -flii 'pıpi, da -a 'ka 'floo 'yi -a 'ka wa 'nyɛ, 'in wa 'ka lva?»

⁵ ɔ nɛɛ: «'Floo zuma mi aın kwɛɛa?»

-Maa nɛɛ: «'Floo gbesɔ.»

⁶ 'In ɔ nɛɛ nyıma -yla: «A -di dɔdɔ la.»

ɔ 'bhua wee 'floo 'wɔ, ɔ 'paa -Lagɔ fuo, 'in ɔ yia we ladi. ɔ 'nyɛa we ɔ 'binɔnya yoo, 'in -maa yia we nyıma 'wɔladlili.

⁷ Zibhi yua tɔlva mia -bha, ɔ 'bhua we 'wɔ, 'in ɔ yia we -Lagɔ kwɛɛ zɔ. ɔ 'nyɛa we ɔ 'binɔnya yoo, -maa yia we nyıma 'wɔladlili.

⁸ Wa lia, 'in wa yia lɔ. -We wa sialıa, we yia -cıɛ gbesɔ ye.

⁹ Nu, -wa lia, wa mneni wa 'ka nyıma 'wlu glv -bhlo (4.000) nyıni.

Falizinnyima ylaa -Zezu la
(Mt 16.1-4)

10 -Zezu 'nyεa wa 'yoo tɔɔn, ɔ yia 'glɔ 'wɔbho ɔ -yɔ ɔ 'bɪnɔnya 'sɔ, 'in wa yia Dalımanuta -dɔdɔ -gɔ mni.

11 Falizinnyima yia, 'in wa yia -Zezu kpeli, wa nεε ɔ -ylaε: «-In nɔ gwɛdigbɔ yabhlo lε, 'in -a 'ka we 'jiyibheli ni, -na 'tite mia, -Lagɔ 'nyεa -mi we.»

12 -Zezu yia nyɔ laslu, 'in ɔ nεε: «Lεε -lu ka 'gbɔ amia dεslεn -nyıma 'yibha 'sa gwɛdigbɔa? In nεε aın -yla gbɔzɔnɔ saε: waa -manı 'na 'ka gwɛdigbɔ yabhlogbɔɔ 'yɪ.»

-Zezuu 'bɪnɔnya 'nı ɔ 'tite 'wɔlanɔ
(Mt 16.5-12)

13 -Zezu yia -bha wa ti. ɔ -yɔ ɔ 'bɪnɔnya 'sɔ, wa yia 'glɔ 'wɔ -gbla, 'in wa yia 'nyuu kakpe yabhlo -gɔ mni.

14 ɔ 'bɪnɔnya ka dlɔ, wa 'nı lililu 'wɔbhu. 'Floo yabhlo -tɔa -mɔ 'glɔ 'wɔ, mɔ -bhlogbɔɔ -tɔa wa kwεε.

15 -Zezu yia wa gbɔ -yla lapalı: «A zɔ amıaa 'dε 'yliyɔ. A 'na 'tideli amıaa 'dε 'yi Falizinnyımaa 'floo *gɔɔ -yɔ Ewlodɔɔ nyımaa -nɔ -yla -nı.»

16 -Bha ɔ 'bɪnɔnya gbɔgbalıa -yla: «Nı, 'floo 'nı -aın kwεε -mi. We 'gbɔ ɔ yi 'saa gba.»

17 -Zezu yibhelia we 'ji, 'in ɔ nεε wa -ylaε: «Lεε -lu ka 'gbɔ a gba 'sa? A 'nı 'floo 'wɔbhu -wa yi? A 'nı -slɔ we 'wɔlanɔɔ? Amıaa yukwli -yɔ 'tεa la yi?

18 A ka 'yli 'klɔ -yɔ, 'in a'a 'yɪ la. A ka yukwli, 'in a'a 'nɔ. Amıaa dlı -bho we -gɔ.

19 Nı, in ka zlımε 'floo gbu nyımaa 'wlu glɔ -bhlo 'wlu gbu (5.000) 'wɔladlıli. -Cıεε yeye -nɔ zuma -tɔ zlımε 'wɔa?»

Wa nεε: «-Cıεε kugbua lε 'sɔ.»

20 'In ɔ nɛɛ: «In dlili 'yaa 'floo gbesɔ nyumaa 'wlu glɔ -bhlo (4.000) 'wɔla naa?»

Wa nɛɛ: «-Cɪɛ gbesɔ.»

21 ɔ nɛɛ wa -yla: «Aya! A 'nɪ -slɔ we 'wɔlanɔ?»

-Zezu jipea 'lɔlɔnyɔ

22 -Zezu -yɔ ɔ 'bɪnɔnya nɪnia Bɛtɪsaida, 'in wa yia ɔ 'lɔlɔnyɔ -la. Zukpa wa palɪ ɔ zukpa nɪ, ɔ zɪ -mɔɔ kwɛ.

23 -Zezu kpaɔ ɔ sɔ la, 'in ɔ -yɔ ɔ 'sɔ yia 'gbe lɔv mɪ. -Mɔv 'bɪgɔ, 'in ɔ yia ɔ -dlɛ 'yli -gɔ tli, 'in ɔ yia ɔ sɔ -gɔ lapalɪ. ɔ nɛɛ ɔ -ylaɛ: «-Na yɪ -lu yabhlo -yɔɔ?»

24 ɔ -bloa 'yli, ɔ nɛɛ: «Nyuma na yia -yɔ, wa 'wɔv sunya. Nɪ, wa mɪ nɔda.»

25 -Zezu palɪ ɔ 'yli -gɔ sɔ la 'ya, 'in ɔ 'yli yia -blo, 'in ɔ yia layɪ 'vayɪ.

26 ɔ nɛɛ ɔ -yla: «Mɪ -na -budɔwɛɛ. -In 'na plalɪ -zɔɔ -nɪ.»

Pielɪ nɛɛ nɪ, -Zezu -wa -Lagɔɔ -Bhasanyɔ (Mt 16.13-20; Lk 9.18-20)

27 -Zezu -yɔ ɔ 'bɪnɔnya mɪnia 'gbenya -we mɪa Sezalee Filipɔ kwesi nɔkplɛ. Wa mɪ 'yloogblɔ nɔda, 'in -Zezu yia wa layɪbha: «'Lee, nyɔɔ nyuma palɪ 'mɪ 'wɔv?»

28 Wa 'palɪ we 'bɪgɔ, wa nɛɛ: «Nyuma nɛɛ nɪ, 'Zan -Batisɪ -in -mɪa. Tɔlvɔ nɛɛ, Elii -in -mɪa, 'in tɔlvɔ nɛɛ 'yaɛ, bhlasabhla -Lagɔgbɔv -falɪpanyaa 'yabhlo -in -mɪa.»

29 ɔ nɛɛ wa -ylaɛ: «'In amɪa, a nɛɛ, nyɔɔ in -mɪa?»

'In Pielɪ nɛɛ: «-Lagɔɔ -Bhasanyɔ -in -mɪa.»

30 -Zezu nɛɛ: «A 'na gbalɪ we nyumɛ yabhlogbɔɔ -yla -nɪ.»

-Zezu gbaa o 'dɛɛ tɪtɪgɪv
(Mt 16.21-28; Lk 9.22-27)

31 Nu, -Zezu bhlia o 'binɔnya gbuslolue, o nɛɛ wa -yla: «We mi nu, oɔ *Nyɪmɛɛ 'Yu sia bhabha. Nu, Zuifɔɔ nyuma kpasɪ klaa, *-Lagɔɔbɔɔnyaa -cian klaa, we -yɔ -Lagɔɔ titee gwesanya yia o kwnɛɛ -saa. 'Bhaa wa yia o, 'in 'yɪ 'sɔ, we tanɔ nya, tɪtɪnya glaa o yia 'wɔsɔa.»

32 'Sa o gbaa we sa beblɛɛ, 'in Piɛɪ yia o -glima lali, 'in o nɛɛ o -yla: «-In 'na gbalɪ 'sa -ni.»

33 -Zezu 'bhitia la, o ylaa o 'binɔnya, 'in o nɛɛ o -yla 'klɔ 'cɪɪ nya: «*-Saatan, bɛ lɔ! 'Bhu 'mi kwesi. Nu, -i 'in pɔpali 'wlukɔɔn la -Lagɔ 'bhisa, nyɪma 'bhisa -na pɔpala 'wlukɔɔn la.»

34 O laa nyɪma -yɔ o 'binɔnya, 'in o nɛɛ wa -ylae: «Nyɔɔɔ nyɔɔ -ka gba o 'ka 'mi 'bi nɔ, o -sa o 'dɛ dli, o 'bhu o siasiee *su 'wɔ, 'in o 'ka 'mi 'bi yi.

35 Nu, nyɔɔɔ nyɔɔ -ka o 'dɛɛ 'yliyɔgagie 'wɔgɔ ni, 'wɔ o yia we bɔa. 'In -ɔ -ka o 'dɛɛ 'yliyɔgagie 'wɔbɔ -Lagɔgbɔ -yɔ na 'gbɔ, 'yliyɔgagie -we 'niɪ bhloluda -ka, 'mɔ -mɔɔ yia 'yia.

36 Nu, nyɪmɛ -ka dɔdɔ -gɔɔ zɔzɔnɔ weee 'yi, 'in o -ka o 'yliyɔgagie 'wɔbɔ ni, lɛɛ -lu o 'yi we 'wɔa?

37 Nu, -lu yabhlogbɔɔ 'ni mneni we 'ka nyɪmɛɛ 'yliyɔgagie zɔ.

38 Nu, Nyɪmɛɛ Yu yia yia o Didee 'ɲɪmɪɛɛ san 'wɔ, o -yɔ o -mɔwɔ -anzɪnya 'sɔ, -wa nua -Lagɔɔ dɔmagbɔ lɛɛ -gbɛ. Nu, dɛslɛɛn -nyɪma, -wa 'niɪ tɪkɪ -mi, 'in wa nua gbɔnyuu lɛ, wa glaa, -ɔ -ka in -yɔ na wɛlu zɔ nɔ, -ami, zɪ in -ka yi ni, 'in na nɔ 'yaa zɔnɔ zɔ.»

9

¹ Ǿ nɛɛ wa -yla: «Nu, in nɛɛ aɪn -yla gbuzɔnu saɛ: amia -wa mia da -seli, aɪn glaa, tɔba ka *-Lagɔɔ nyɪmaa 'wlulapɪɪe 'yɪ yida 'tɪtɛ nya, 'bhie, wa 'kaa tɪ.»

*-Zezuu 'bɪnɔnya ta 'yɪa ɔ 'tɪtɛ
(Mt 17.1-13; Lk 9.28-36)*

² 'Yɪ gbu 'pɪa, we gbelibhlonɔ nya, -Zezu laa Pielɪ klaa, *'Zake klaa, we -yɔ *Zaan, 'in wa 'dɛ -mnɔa 'bhie yia -gɔgɔ 'kadɔ 'wlu mnɪ. -Mɔ ɔ 'klɔ 'bhitia wa 'yliya 'wɔ.

³ 'In ɔ 'wɔ -bana yia pɔmanɪ tenyii. Lɪ we lɪa. Nyɪmɛ ɔ 'kaa 'sa -bana pɔmanɪ dɔdɔ -gɔ, -mɔɔ -kanyɔ 'nɪ -mɪ.

⁴ -Bha wa 'yɪa Moizɪ -yɔ Elii 'sɔ -yɔ, -zugba -maa -yɔ -Zezu mɪ 'dɪ -sada.

⁵⁻⁶ 'In nyanɔ yia wa dlɪ 'wɔ slo. Welɪ -we Pielɪ 'kaa gba, ɔ 'nɪ we -yi. -Bha ɔ gbaɛ: «*Wlabi, -amɪaa -seli -mɪmɪe nanɪ 'yɪ! Palɔ yua ta -a yia 'sɔbha, -na -nɔ -bhlo, Moizɪ -nɔ -bhlo, Elii -nɔ -bhlo.»

⁷ -Bha yalɔpɔpa welɪa wa 'wɔ, 'in welɪ yabhlo yia wee yalɔpɔpa nyɪdɪ 'tɪa, we nɛɛ: «-Ǿ mia dɛ, na Yu -wa, in -kalɪ ɔ zɛ. A pɔlɔ ɔ yukwli.»

⁸ Tɔɔn, 'in -Zezuu 'bɪnɔnya yia latɪtalɪ, we 'nɪ -Zezu 'wɔbhɔ, wa'a 'yɪ nyɪmɛ yabhlogbɔɔ -yɔ.

⁹ Wa mia -gɔgɔ kwlida, 'in -Zezu nɛɛ wa -yla: «-We a 'yɪa da nɪ, nu, ɔɔ Nyɪmɛ 'Yu 'nɪ -slɔ tɪtɪlnya glaa 'wɔsɔ, a 'na gbali we nyɪmɛ yabhlogbɔɔ -yla -nɪ.»

¹⁰ Welɪ -we -Zezu gbaa wa -yla, wa ka we 'nɔɪwɛ zɔ. 'In wa yibhala -yibhala la: nu, ɔ nɛɛ: «Nyɪmɛ 'ka tɪtɪlnya glaa 'wɔsɔ. Sa -mɔɔ 'ji mia?»

11 'In wa yia ɔ layibha: «'Lee, lee -lu ka 'gbu -Lagoo titee gwesanya gba nu, *Elii 'kaa yi tiaa?»

12 ɔ neɛ: «Gbuzonu -wa: Elii 'kaa yi tia ɔ 'ka -lu weee we 'bi 'wu la. We mi celida *-Lagosebhe 'wu, nu, ɔ Nyime Yu yia sia bhabha, 'in wa 'ka ɔ veli. -We ka 'gbu we mia celida, a -yi we 'jii?

13 'In in neɛ ain -yla: Elii ka yi pepe. 'In sa wa 'yibhaa, 'sa wa siala ɔ. Sa we mia -benyi celida -Lagosebhe 'wu, 'sa we 'pha.»

*-Zezu vua zuzu 'nyuu
(Mt 17.14-21; Lk 9.37-43)*

14 -Zezu klaa, Piel klaa, 'Zakee klaa, Zaan klaa, da wa nynia wa -lima -gbɛ, wa -talia -mɔ, -zugba nyimaa -zlo ka -maa gbeli. -Lagoo titee gwesanya mi wa glaa. Wa -yɔ wa 'sɔ mi gbu gbada.

15 Wa 'yia -Zezu, tɔɔn wa yia ηwe -ga, 'in wa yia ɔ -gbɛ mni -gwagwie nya, wa 'ka ɔ fosa.

16 -Zezu yia ɔ 'binɔnya layibha: «-A 'nu -seli? Lee gbu a gbaa?»

17-18 Nyime yabhlo 'palia we 'bigwe: «-Slolunyo, -mi in -laa na 'yu. Nu, zuzu 'nyuu ka ɔ kpa. We ka ɔ weli 'wubhu, ɔ'ɔ gba. Da we -ka ɔ kpali, la we bhli ɔ. 'Fufli tlaa ɔ ηweɛ, ɔ lia gla 'wu, 'in ɔ sleha. In ka -na 'binɔnya bhuhoe, wa 'ka wee zuzu 'nyuu vu. Wa 'ni we mneni.»

19 -Zezu neɛ wa -yla: «Desleen -nyima, -wa'a zu dli, 'yli zuma in -yɔ ain 'sɔ 'ka lia? 'Yli zuma in 'ka amiaa 'gba zɔ 'yigbeda -toa? A -yɔ ɔ 'yu 'sɔ yi.»

20 'In wa -yɔ ɔ yia yi. Da ɔ 'yia -Zezu, 'in wee zuzu 'nyuu yia ɔ lazuklu 'titeɛ, 'in ɔ yia bhli, -zugba ɔ glipe, 'fufli tla ɔ ηweɛ.

21 -Zezu yia ɔ dide layɪbha: «We dia gwe, we -zu zuma nia?»

Ɔ dide nɛɛ: «Ɔ mi -sɛɛ, 'in we yia gwedi.

22 We 'ka ɔ 'bhaa 'gbɔ, 'yɪ tɔɔa zɪ, 'in we paa ɔ -kosu 'wɔ, 'in we paa ɔ 'nyu lɔ. Nu, -in -ka mneni -in 'ka -ain 'wɔsa, 'yɪ -ain nyazi. Bɛ -ain -yɔ.»

-Zezu nɛɛ:

23 «Lɛɛ -lu 'ka 'gbɔ -na gba nu, -in -ka we mnenia? -Ɔ zuɔ -Lagɔ dɪ -gɔ, ɔ mneni ɔ 'ka -lu weee lɛnɔ.»

24 -Bha ɔɔ 'yuu dide 'kpɪa 'wɔ, ɔ nɛɛ: «In ka dɪ -sɛɛ -Lagɔɔ gbɛgbɛɪn, -sa 'mɪ 'wɔ, 'in in 'ka dɪ zu weee.»

25 -Zezu 'yia nu, nyɪmaa -zlo mi ɔ -gbɛ yida, 'in ɔ yia wee zuzu 'nyuu 'wluo 'kpɪ: «-Mɪ zuzu 'nyuu, -mɪ nɔa we lɛ, 'in nyɪmɛ'ɛ gbaa, in ɔ'ɔ 'nɔa. In nɛɛ: 'tide ɔ 'yi. -In 'na kpɪlɪ 'maslɛɪn ɔ -nɪ.»

26 We zuklua ɔɔ 'yu la 'tɪɛɛ, 'in we yia ɔ 'yitide 'wɔkpɪkpɪɛ nya, 'in ɔ yia lapɪ 'kwie 'bhisa. We 'gbɔ tɔɔa nɛɛ: «Ɔ ka tɪ.»

27 -Zezu yia ɔ sɔ -yɔ ɔ 'wɔbɪhulu. Ɔ -sɔa 'wɔ, 'in ɔ yia 'yɪgbe.

28 -Zezu -yɔ ɔ 'bɪnɔnya plaa -budu zɔ, 'in wa yia ɔ layɪbha: «Wee zuzu 'nyuu mɪa dɛ ni, lɛɛ -lu ka 'gbɔ -a yi we wuvue sɪaɪa?»

29 Ɔ nɛɛ wa -ylɛ: «'Sasɔkpa -zuzu 'nyii mɪa dɛ ni, we 'nɪ -Lagɔɔ bhuhhoe -bhlogbɔɔ 'wɔbɪh, wa 'nɪ mneni wa 'ka -mɔv vu.»

30 Wa 'bhɔa -bha, 'in wa yia Galilee -dɔdɔ -gɔ 'plɪɪ. -Zezu 'yɪbha wa 'na yɪbheli ɔ da -nɪ.

31 Ɔ -slɔlua ɔ 'bɪnɔnya gbɔ, ɔ nɛɛ: «Ɔɔ Nyɪmɛɛ 'Yu wa yia nyɪma yoo 'nyɛa, 'in wa 'ka ɔ 'bha. 'Yɪ 'sɔ, we tanɔ nya ɔ yia tɪtɪɪnya glaa 'wɔsɔa.»

32 Nu, -we -Zezu gbaa, ɔ 'bɪnɔnya'a 'nɔ we 'wɔla. Wa mɪ nyanɔ nɔdaa 'gbɔ wa 'nɪ ɔ layɪbha.

Sa nyime 'ka nu, 'in o 'ka-mi tiklu-Lagɔ 'yua?

33 Wa nynia Kapenaumu, wa plaa -budu zo, 'in -Zezu yia wa layibha: «Moo-di a -sa yaa 'yloogblua?»

34 'In wa -gu yia lasubha. -We ka gbɔ -wa, wa mia nɔda, 'in wa yia layibhali -yibhali: «'Lee, nyoo 'yli -ain glaaa?»

35 O yia ladi, 'in o nɛɛ o 'binɔnya -yla: «A be -seli. Nu, -o -ka gba o 'ka amiaa kpasa -zɛ, o -zɛ nyuma weee 'bisɔyau, 'in o 'ka wa zoɔlubho nu.»

36 O 'bhua 'yu yabhlo 'wu, 'in o -yo o 'so yia o 'binɔnya nyidi ladi, o gblelia -moo, 'in o yia -moo o bhɔ -gu ladi. O nɛɛ:

37 «'Yu -o mia yu ni 'bhisa, nyime -o -ka o kpa 'nanuu na 'ɛni nya, na 'de o kpaa 'nanuu. -O -ka 'mi kpa 'nanuu, we 'ni na 'de o kpa 'nanuu, nu, -o tiea 'mi, 'mo o kpaa 'nanuu.»

38 Zaan nɛɛ -Zezu -yla: «Na -Slolunyɔ, -a ka nyime yabhlo 'yi, o 'ni -ain glaa -nyime, -zugba o vua zuzu 'nyuu -na 'ɛni nya. O 'ni -ain glaa -mi 'gbɔ, -a yia o 'yiligbeli.»

39 -Zezu nɛɛ: «-Innya, a 'na 'yiligbeli o -ni. 'Lee, -o -ka gwɛdigbu lenu na 'ɛni nya, o mnɛni o 'ka 'mi velu? -Innya.

40 Nu, nyime -o 'ni -amiaa tonyɔ, o -yo -ain 'so mi.

41 «Nu, in nɛɛ ain -yla gbɔzo nu saɛ: nyime -o -ka ain 'nyu 'nye -Lagoo -Bhasanyoo 'ɛni nya, -Lagoo yia o -tuu 'nyɛa.

42 'Ylaasli -wa mia sa yu ni 'bhisa, 'in wa zɔa 'mi dli -gu, -o -ka wa 'yabhlogbɔo gbɔnyuu lukwa, we nani 'yli -moo -nu nya, wa 'ka o tukpa 'kadu -bli -yo gbuan, 'in wa 'ka o 'nyu lo viteli.

43 We -ka -na sɔ 'ka -mɪ gbɔnyuu lɔ kwa nɪ, -dɪ -bha we. We nanɪ 'yɪ -ɪn 'ka 'yɪlyɔgagɪe -we 'nɪa bhloluda -ka 'yɪ, sɔ -bhlo nya, we -zi -ɪn 'ka -kosu -we'e nyumoa 'wɔ mɪnɪ sɔ 'sɔ nya. [

44 -Mɛmɛ mɪa, <nɔnya -we lia nyɪmɛɛ yɪcɛ we'e tɪ, 'ɪn -kosu'u nyumo -mɔ -gba>.]

45 «'ɪn we -ka -na bhɔ 'ka -mɪ gbɔnyuu lɔ kwa nɪ, -dɪ -bha we. We nanɪ 'yɪ -ɪn 'ka 'yɪlyɔgagɪe 'yɪ 'tɪgɪe nya, we -zi wa 'ka -mɪ -kosu -we'e nyumoa 'wɔ viteli -na bhɔ 'sɔ nya. [

46 -Mɛmɛ mɪa, <nɔnya -we lia nyɪmɛɛ yɪcɛ we'e tɪ, 'ɪn -kosu'u nyumo -mɔ -gba>.]

47-48 «We -ka -na yɪ 'ka -mɪ gbɔnyuu lɔ kwa, -ɪn -sa -mɔ we. We nanɪ 'yɪ -ɪn 'ka -Lagɔɔ nyɪmaa 'wlulapɪlɪgbe 'wɔ mɪnɪ 'yɪlya -bhlo nya, we -zi wa 'ka -mɪ -kosu -we'e nyumoa 'wɔ viteli, da nɔ lia yɪcɛ 'yɪ weee nya, 'yɪ 'sɔ nya.

49 «Sa wa palɪa gumu lililu -yɔ, 'sa -bhlokpade -Lagɔ yia nyɪma -gɔ -kosu slua.

50 Gumu nanɪ 'yɪ. Mɛnɪ we mɛnɪa. We 'nɪ -slɛɛn mɛnɪ nɪ, wa 'nɪ mneni wa 'ka we mɛnɪe we -yɔ zɔ. Nɪ, amɪa, a mɪ gumu 'bhisa, a -tɔ 'wɔ -dlɔɔ.»

10

*-Zezu gbaa 'ɪwnɔ kwnɛɛ -sa gbɔ
(Mt 19.1-12; Lk 16.18)*

1 -Zezu -yɔɔ 'bɪnɔnya 'sɔ mɪnɪa Zudee -dɔdɔ -gɔ, 'ɪn wa yia Zudeɛn nyu 'wɔdɪ. Nyɪmaa -zlo yia ɔ kwesi yɪ lɔ. Sa ɔ nɔa 'yɪ weee nya, 'sa ɔ bhli 'yaa wa slolue lɔ.

2 Falizɪnyɪma yia ɔ kwesi bɛ, wa 'ka ɔ layla. 'ɪn wa yia ɔ layɪbhaɛ: «'Lee, -amɪaa tite nɔkplɛ, nɔkpasu mneni ɔ 'ka ɔ 'ɪwnɔ kwnɛɛ -saa?»

3 ɔ nɛɛ: «'Lee, tite -mɔmɔ Moizi 'nyɛ aɪn a?»

4 Wa nɛɛ: «Moizi cɛɪa nu, nyɪmɛ -ka gba ɔ 'ka ɔ 'ɲwɔɔ kwnɛɛ -sa, ɔ cɛɪi wee gbu 'sɛbhɛ -gbɔ, 'bhie ɔ 'ka ɔ kwnɛɛ -sa.»

5 'In -Zezu nɛɛ wa -yla: «Amɪaa yukwli -yɔ suloo 'gbɔ, 'in Moizi yia 'mɔ tite nɪ pali.»

6 -Lu weee gwedɪda,
<'In -Lagɔ yia nɔkpasu -yɔ 'ɲwɔɔ lala.>

7 <We 'dɛɛ 'gbɔ, nɔkpasu yia ɔ dide -yɔ ɔ 'nyaa -yɔbhɔa,

'in ɔ -yɔ ɔ 'ɲwɔɔ 'ka 'wɔsuslolu,

8 'In wa 'ka ku -bhlo -zɛ.>

-Slɛɛn, wa 'nɪ 'maslɛɛn nyɪma sɔ, nu, nyɪmɛ -bhlo wa -mɪa.

9 We 'dɛɛ 'gbɔ, -we -Lagɔ -ka 'ylijjɪ, nyɪmɛ 'na sɪsɪɪ we 'yli -nɪ.»

10 Wa plaa -budu zɔ, 'in ɔ 'bɪnɔnya yia ɔ wee gbu nɪ 'ji layɪbha.

11 ɔ nɛɛ wa -yla: «Nu, nyɪmɛ -ɔ -ka ɔ 'ɲwɔɔ kwnɛɛ -sa, ɔ -ka 'ɲwɔɔ -putu kwa, gbɔnyuu ɔ nɔa ɔ 'ɲwɔɔ tɪanɔ -yla ɛ.»

12 'Sa -bhlokpade, 'ɲwɔɔ -ka ɔ 'lowli -glɔbbɔ, 'in ɔ -ka nɔkpasu -putu kwa, gbɔnyuu ɔ nɔa ɛ.»

*-Zezu ɲwɔɔ 'yɪlaasɪ 'nyu la
(Mt 19.13-15; Lk 18.15-17)*

13 Nyɪma mɪ -Zezuu -gbɛ 'yɪlaasɪ kwada, ɔ 'ka wa 'nyulaɲwɔɔ wa kwɛ -gbɔ lapalɛ nya, 'in ɔ 'bɪnɔnya yia wa vuvue bhli wa 'wluo kpɪɪɛ nya.

14 -Zezu 'yɪa wa -yɔ, 'in we yia ɔ -yɔkpa. 'In ɔ nɛɛ ɔ 'bɪnɔnya -yla: «A 'tide 'yɪlaasɪ 'yi wa 'ka na -gbɛ yi, a 'na -kɔɔ wa 'yoo -nɪ. Nu, nyɪma mɪa sa 'yɪlaasɪ nɪ 'bhisa, -Lagɔɔ nyɪmaa 'wlulapɪɪɛ mɪ -maa -nɔ nya.»

15 In nεε ain -yla gbuzɔnu saε: nyime, ɔ 'nɪ -Lagɔɔ nyɪmaa 'wlulapɪlgbu -yɔŋwnu 'yɪslɔkpilɛ 'bhisa, ɔ 'na 'ka -Lagɔɔ -gbɛ pla.»

16 ɔ 'bhua wa 'wɔ, ɔ yia wa sɔ 'wluo lapali, 'in ɔ yia wa 'nyulanɔwna.

*Nyime ɔ 'kaa -Zezu 'bɪ mɪ ɔ 'bhɔ ɔ -lu weee 'bɪ
(Mt 19.16-30; Lk 18.18-30)*

17 Nɪ, -Zezu mɪ mɪnda, 'in nyime yabhlo yia ɔ 'bɪgwali, 'in ɔ yia 'kukolu 'sibhli ɔ 'yu, 'in ɔ nεε ɔ -yla: «Na -slolunyɔ -zɔnu, sa in 'ka nu, zɪ in -ka tɪ, 'in in 'ka -Lagɔ kwεε 'yliyɔgagɪe -we 'nɪa bhloluda -ka 'yɪa?»

18 -Zezu nεε ɔ -yla: «-Mɔmɔ ka 'gbu -na la 'mɪ nyime -zɔnu? We 'nɪ -Lagɔɔ 'dɛbhlogbɔɔ 'wɔbhɔ, nyime -zɔnu 'nɪ -mɪ.

19 Nɪ, -na 'dɛ -yɪ -Lagɔɔ *titenya:
ɔ -In 'na 'bhali nyime -nɪ.

-In -yɔ 'ŋwnɔ -putu 'na -dɪɪ -budu 'wɔ -nɪ.*

-In 'na ylili 'wie -nɪ.

-In 'na zɔlv nyime yɔ -yɔ -nɪ.

-In 'na lili nyɪma 'wlu -dawli nya -nɪ.

-In zɔ -bha -na dide -yɔ -na 'nyaa.» »

20 ɔ nεε: «-Slolunyɔ, in mɪ nyimeslɔ nya, 'in in yia tite -mɪnɪ 'nɔŋwɛzɔzɔe bhli.»

21 -Zezu ylaa ɔ zekalɪdɪ nya, 'in ɔ nεε ɔ -yla: «-Lu yabhlo -tɔa 'wɔ, -in 'nɪ -slɔ -mɔv lɛnu. Mɪ, -in 'pa -na -kakali weee pɛlv, -in 'nyɛ we 'gwɛzi bobabhanya yoo, 'in -in 'ka 'ŋɪnmɪe 'yɪ -Lagɔɔ -gbɛ. -In -ka we lɛnɔe bhɪa, -in yɪ 'mɪ 'bɪ.»

* **10:19** Glɛkɪwɛɪ 'wɔ, we jɪ -wa nɪ, -wa kɔkwali, wa -yɔ nyɪma -putu 'na -dɪɪ -budu 'wɔ -nɪ.

22 Ɔ 'nua wee weli ni, 'in 'kua yia ɔ 'yli lawla, 'in ɔ yia lɔbhiti 'klɔ-susue nya. Ni, 'ɲnɪmnɪnyɔ -wa.

23 -Zezu ylaa ɔ 'bɪnɔnya -wa gbelia ɔ, 'in ɔ nɛɛ wa -yla: «'Nɪmnɪnyɔ 'ka -Lagɔɔ nyɪmaa 'wlulapɪlgbe 'wɔ pla -yɔ we -kalia.»

24 Wee weli yia -Zezu 'bɪnɔnya ɲwɛgaga -sɔbhali. 'In ɔ nɛɛ 'ya wa -yla: «Na 'yua, nyɪmɛ 'ka *-Lagɔɔ nyɪmaa 'wlulapɪlgbe 'wɔ pla, we 'nɪ 'tɛ -sɛ.

25 'Nɪmnɪnyɔ 'ka -Lagɔɔ nyɪmaa 'wlulapɪlgbe 'wɔ pla, we -kali -yɔ we -zi *-nyɔmɛɛ seenu 'bhɔka 'wɔplɪɪɛ.»

26 We yia ɔ 'bɪnɔnya -lɔɛli. Wa nɛɛ: «Aya! We -ka 'sa -mɪ, nyɔɔ -mɔmɔ 'ka gbɔ 'wɔbhua?»

27 -Zezu ylaa wa, 'in ɔ nɛɛ: «Nyɪmɛ 'nɪ we mneni, ni, -Lagɔ mneni we. -Lagɔ mia, ɔ mneni ɔ 'ka -lu weee lɛnɔ.»

28 -Bha Piɛli gbaa: «-Tali, -a ka -amɪaa -lu weee -bha ti, 'in -a yia -mɪ 'bɪ yi.»

29-30 -Zezu 'palia we 'bɪgɔ, ɔ nɛɛ: «Ni, in nɛɛ aɪn -yla gbɔzɔnɔ sɛɛ: nyɪmɛ ɔ -ka ɔ -lu weee -bha ti na 'gbɔ, 'in ɔ 'ka -Lagɔgbɔ gba, we 'lɛɛji -mɔɔ yia 'yia -zakpa glɔ gbɔ. -Ɔ -ka ɔ -budu klaa, ɔ bhelia klaa, ɔ bhɔɔa klaa, ɔ 'nyaa klaa, ɔ dide klaa, ɔ 'yua klaa, we -yɔ ɔ kpa -bha ti, bhla -we 'wɔ -a mia da -budunya klaa, bhelia klaa, bhɔɔa klaa, 'nyanya klaa, didea klaa, 'yua klaa, we -yɔ kpaanya ɔ yia 'yia, -zugba nyɪma sɪali ɔ. 'In bhla -we yia yia, we nya ɔ yia 'yliyɔgagɪɛ -we 'nɪa bhloluda -ka.

31 «Nyɪmaa dumadu -wa -gaa 'yu, lɔ -maa yia -gaa. 'In -wa -gaa lɔ, 'yu -maa yia -gaa.»

*-Zezu gbaa ɔ tlɪtlɪgbɔ
(Mt 20.17-19; Lk 18.31-34)*

32 -Zezu -yɔ ɔ 'bunɔnya 'sɔ, wa mia -Zeluzalemɔ mnɪda, -Zezu -gali wa 'yu 'yloogblo, -zugba ɔ 'bunɔnya lɔ dli. -Wa mia wa 'bi, -maa mi 'ya nyanɔ nɔda. ɔ nɛɛ ɔ 'bunɔnya kugbua ɛ 'sɔ -yla: «A bɛ -seli.»

'In -we 'kaa ɛnɔ, ɔ yia we wa -yla gba.

33 ɔ nɛɛ: «A -tali, -Zeluzalemɔ -a mni da. Nu, -mɔ wa yia ɔɔ Nyimɛɛ 'Yu wlaa. -Lagɔbɔbɔnyaa -cian -yɔ -Lagɔɔ titee gwesanya kwɛɛ wa yia ɔ pelɔ 'paa. 'In wa 'ka ɔ gbɔ 'wluladli, 'in wa 'ka weli -bhlo bhli wa 'ka ɔ 'bha. 'In 'lakpanya -wa 'niɔ -Lagɔ -yi, wa 'ka ɔ -maa yoo 'nyɛ.

34 -Maa yia ɔ gla pala, -maa yia ɔ -dlɛ -gɔ slua, -maa yia ɔ selia, 'in -maa 'ka ɔ 'bha. 'Yli 'sɔ, we tanɔ nya, 'in ɔ 'ka gbawla 'wɔtla.»

*-ɔ -ka gba, ɔ 'ka nyimɛ 'kadɔ -zɛ, ɔ -zɛ ɔ -limaa zɔyu
(Mt 20.20-28)*

35 We 'biɔ, Zebedee 'yua *'Zake -yɔ Zaan yia -Zezu -yɔbɛ, 'in wa nɛɛ ɔ -yla: «-Amiɔ -Slolunɔ, -we -a yia -mi -zlalia, -a 'yibha -in nɔ we ɛ.»

36 ɔ nɛɛ wa -yla: «Lɛɛ -lu a 'yibhaa in nɔ aɪn -yla ɛa?»

37 Wa nɛɛ: «Da nyima weee -ka we 'jiyibheli nu, -in pli nyima 'wlu la, 'nyɛ -aɪn 'yoo -a 'ka -mi kwesi ladi. 'Yabhlo 'ka -na lilisɔlɔ ladi, 'in 'yabhlo 'ka -na kɔpɛsɔlɔ ladi.»

38 ɔ nɛɛ wa -yla: «Nu, -we a -zlalia 'mi, a 'ni we -yi. 'Lee, siasiɛ -we zɔ na yia 'yiligbea, a mnɛni a 'ka we zɔ 'yiligbee? Yaayu batizea wa yia 'mi siasiɛ lɔ, a mnɛni a 'ka ŋwnu wa 'ka 'sa aɪn batizee?»

39 'In wa nɛɛ ɔ -yla: «In, -a mnɛni we.»

-Zezu yia we 'biɔpaɩɛ: «Gbɔzɔnɔ -wa. Sia a yia 'mɩ 'bhisa. Siasɛ -we lɔ wa yia 'mɩ batizea, we lɔ wa yia aɩn batizea.

⁴⁰ Nu, we -ka na lilisɔlɔ -yɔ na kɔpɛsɔlɔlɔ ladɩɩɛ, -amɩ 'nɩ mnɛni ɩn 'ka we wɩa. Nu, weɛ ladɩda mɩa, -Lagɔ ka we lamnazɩ nyɩma tɔlɔaa -nɔ nya. Nu, ma yia -bha ladɩa.»

⁴¹ Wa -lima kugbua 'nɔa we, 'ɩn wa yia wa -yɔ 'cɛ 'paɩ.

⁴² -Zezu yia wa 'dɛ weɛ la, 'ɩn ɔ nɛɛ wa -ylaɛ: «Nu, dɔdɔgɔ -nyɩmaa 'wlulapɩɩnya mɩa, wa 'tɩɛ nya wa siaɩa wa zɔlubhonɔnya.

⁴³ Aɩn glaa, we 'na -mɩnɩ 'sa -nɩ. -ɔ -ka gba ɔ 'ka nyɩmɛ 'kadɔ -zɛ, ɔ -zɛ ɔ -limaa zɔlubhonɔnyɔ.

⁴⁴ 'ɩn aɩn glaa, -ɔ -ka gba ɔ 'ka nyɩma 'yugalɩ, ɔ -zɛ ɔ -limaa gaylo.

⁴⁵ Nu, ɔɔ *Nyɩmɛɛ 'Yu 'nɩ yi wa 'ka ɔ 'wɔsa. Yi ɔ yia ɔ 'ka nyɩma 'wɔsa, 'ɩn ɔ 'ka tɩ nyɩma duuun 'wɔzɩtɛɛ 'gbɔ.»

-Zezu-bloa 'lɔlɔnyɔɔ 'yɩ

(Mt 20.29-34; Lk 18.35-43)

⁴⁶ -Zezu -yɔ ɔ 'bɩnɔnya nɩnia Zelikoo, wa mɩ weɛ 'gbe 'tlada, 'ɩn nyɩma duun yia wa 'bɩ yi. 'Lɔlɔnyɔ yabhlo wa laa Batimee, Timeee 'yu nya, ɔ -dɩ 'yoo ŋwɛ -yɔ la. Nu, -zlazlanyɔ -wa.

⁴⁷ ɔ 'nɔa nu, Nazalɛɩyɩ -Zezu mɩ 'pɩda, 'ɩn ɔ yia 'wɔkpɩ, ɔ nɛɛ: «*-Davidu 'yu -Zezuɔɔ, -ɩn 'yɩɩ 'mɩ nyazɩɔɔ!»

⁴⁸ 'ɩn nyɩma duun yia ɔ 'wluo 'kpɩɩ. Wa nɛɛ ɔ -yla: «'Mu ŋwɛ!»

-Mɔɔ bhla ɔmɔ 'kpɩa 'wɔ 'tɩɛɛ: «-Davidu 'yuɔɔ, -ɩn 'yɩɩ 'mɩ nyazɩɔɔ.»

49 Tɔɔn, -Zezu yia 'yiligbe, 'in ɔ nɛɛ: «A la ɔ.»
 'In wa yia ɔ la, -zugba wa gba ɔ -yia: «-Na 'yuo. -In
 -sɔ wɔ, ɔ mɪ -mɪ lada.»

50 'Lɔɔnyɔ vitelia ɔ 'naa, 'in ɔ yia 'wɔsɔ -gwagwɛ
 nya, ɔ yia -Zezu -yɔbɛ.

51 'In -Zezu yia ɔ layɪbha: «Lɛɛ -lu -in 'yɪbha in nɔ
 -mɪ -yia lɛa?»

'In ɔ nɛɛ: «*Wlabi, -in -blo na 'yɪ, in 'ka layɪ lɔ.»

52 ɔ nɛɛ: «'Bhiti lɔ, -na dlɪzɔzɔɛ ka -mɪ pue.» Tɔɔn,
 ɔ 'yɪ yia -blo, 'in ɔ yia -Zezu 'bɪ mɪ.

11

-Zezu mɪa -Zeluzalɛmɔ (Mt 21.1-11; Lk 19.28-40)

1 -Zezu -yɔ ɔ 'bɪnɔnya ɔɔpaa -Zeluzalɛmɔ -yɔ, -mɔ
 Bɛɪfaze -yɔ Betani kwesi, 'in wa yia *Olivusunyaa
 -gɔgɔ yɪ, -bha -Zezu tiea ɔ 'bɪnɔnya 'sɔ,

2 'in ɔ nɛɛ wa -yɪlɛ: «'Gbe -we mɪa -mɛmɛɛ aɪn 'yɪ,
 a mɪ -mɔ. Nu, lɛbhla a 'ka -mɔ nyɪni, -sokofalɪ -
 dɔgbɔ yabhlo a yia -bha yɪa lubhu -jɪda. Wee -
 sokofalɪ mɪa, nyɪmɛ yabhlogbɔɔ 'nɪ -slɔ we -gɔ ladɪ.
 A -sa we lubhu, a -yɔ we yɪ.

3 Nu, wa -ka aɪn layɪbha: lɛɛ -lu ka 'gbɔ a nɔ 'sa? A
 gba wa -yɪlɛ: -amɪaa -kanyɔ 'yɪbha ɔ 'ka we -gɔ ladɪ,
 nu, dɛslɛɛn ɔ laa we lɔ.»

4 Wa mɪa, 'in wa yia -sokofalɪ -dɔgbɔ yabhlo 'yɪ
 lubhu -jɪda -bha 'yooɔ ŋwɛ -yɔ -bha 'pipee -budu
 yabhlo ŋwɛ -yɔ. 'In wa yia we lubhu -sa.

5 Nyɪma mɪa -bha, wa nɛɛ: «Lɛɛ -lu ka 'gbɔ a sa
 wee -sokofalɪ lubhua?»

6 'In sa -Zezu zɔa wa 'dɪ, 'in wa yɪ 'saa gba. 'In wa
 yia wa kwɛ -yɔ -sa, 'in wa yia mɪ.

⁷ Wa -laa wee -sokofali -dɔgbu -Zezu, wa slva wa 'naa we -gu, 'in ɔ yia we -gu ladi.

⁸ Tɔlva slva wa 'naa 'yloogblv, 'in tɔlva -dia suu kpi -mɔ kpa, 'in -maa yia we 'yloogblv laslu.

⁹ Nyima nɔa ɔ 'yu we -yɔ -wa nɔa ɔ lɔv, wa 'dɛ weee 'kpi 'wɔ, wa nɛɛ:

«-A -mnini -Lagɔɔ 'ηni.

-ɔ mia Jejitapɛɛ 'ηni nya yida,

-Lagɔ ηwna ɔ 'nyu la.

¹⁰ Nyime -ɔ mia yida,

ɔ 'ka -ain 'wlulapili -Davidu 'bɪgɔ,

-Lagɔ 'pali 'sa ɔ sɔ -zɔnv -gu la.

-Wa mia yali,

wa -mnini -Lagɔɔ 'ηni.»

¹¹ -Zezu plaa -Zeluzalɛmɔ, 'in ɔ yia *-Lagɔbudu 'kadɔ zɔ mni, 'in ɔ yia da weee yla. Jibhe zɔa, we 'gbu ɔ -yɔ ɔ 'bɪnɔnya kugbua lɛ 'sɔ yia Betani mni.

*-Zezu bhla *figisu gwɛzɛ*

(Mt 21.18-19)

¹² Zli zlia, -Zezu mi Betani 'bhɔda, 'in ηwɔ yia ɔ 'bha.

¹³ Tɔvn, ɔ yia *figisu -we kaa kpi 'wlu -yɔyi -mɔ 'yu, 'in ɔ yia we -yɔ bɛ, -de ɔ yi we 'bhue 'wlu 'yu. ɔ 'ka -bha nyini, we kpi 'dekpɔa mia we 'wlu. Ni, we 'bhue -pa bhla 'ni -slɔ nyini.

¹⁴ -Bha ɔ gbaa wee su -yla: «-Mɪ'i 'pali -slɛɛn 'bhue -ni.»

In ɔ 'bɪnɔnya yia we 'nv.

-Zezu vua -valɛpanya

(Mt 21.12-17; Lk 19.45-48)

15 Wa nynia -Zeluzalemv, toun -Zezu yia -Lagobudu 'kadu ηweε mni. -Wa mia -bha, -valepanya -yo -lizanya, 'in -Zezu yia wa vuvue bhli. ɔ yia 'gwezi -bhitinyaa 'tabhle -yo -kpakoun pelopanyaa kpenya labhli.

16 ɔ 'ni ηwnu nyime yabhlogboɔ -yo -lu 'ka -Lagobudu 'kadu ηweε 'plli.

17 ɔ -slolua wa gbv, ɔ neε:

«We mi celida -Lagosebhe 'wve:

«Na -budu mia, 'mv wa yia laa dudugv -nyima weee -Lagɔ bhuhhoe -budu.»

'In 'mv amia nva 'wienyaa zizada 'wv.»

18 -Lagobubonyaa -cian -yo -Lagɔ titee gwesanya 'nva ɔ 'di, 'in wa yia nyanɔ nv, -we ka gbv -wa, ɔ gbagbaweli ka nyima duun ηwegaga -subhal. We 'deε 'gbv wa mia 'kli 'yida wa 'ka ɔ 'bha.

19 Jibhe zaa, 'in -Zezu -yo ɔ 'binanya yia 'gbe nokple 'bhv, 'in wa yia mni.

-Zezu -yo tlithi-figisu

(Mt 21.20-22)

20 Zli zlia, wa mi 'yloogblv 'plida, 'in -Zezuu 'binanya yia wee figisu -yoyi, -zugba we ka ye weee.

21 -We -Zezu gbaa, Pielɔ dli 'sibhlia we -gv la, ɔ neε: «Wlabi, -in yla figisu -in bhlia de gwεze, we ka ye.»

22 -Zezu neε wa -yla: «A zv -Lagɔ dli -gv.

23 In neε aɔn -yla gbuzonv saε: nyime -ka -gagɔ -yla gba: «'Bhv da, viteli -na 'de 'nyu lv,» 'in ɔ dli 'ka -we ɔ gbaa da lenvee -gv -mi, 'in ɔ 'ni dli lv, 'in we nva le.

24 We 'deε 'gbv in neε aɔn -yla, -we weee a yia -Lagɔ -zlalia yia bhuhhoe nya, a zv we dli -gv ni, 'yia a yia we, 'in -Lagɔ 'ka we aɔn 'nyε.

25 «Nu, a -ka -Lagɔ bhubhoeda -mi, 'in nyume yabhloo gbu -ka ain dlu -mi, a ti ɔ -yɔgbu 'wu, 'in amiaa Dide -ɔ mia yali, ɔ 'ka amiaa gbonyuu 'woti.

[26 A 'ni nyimeε -yɔgbu 'woti, amiaa Dide -ɔ mia yali, ɔ 'na 'ka amiaa -yɔgbu 'woti.]»

Mɔ-Zezuu 'tite bhva?
(Mt 21.23-27; Lk 20.1-8)

27 -Zezu -yɔ ɔ 'binɔnya mni 'yaa -mɔ -Zeluzalemɔ lu. Wa mi -zieda -mɔ -Lagɔbudu 'kadu ηweε, 'in -Lagɔbubɔnyaa -cian klaa, -Lagɔɔ titee gwesanya klaa, we -yɔ Zuifɔɔ nyuma kpasɔ, wa yia -Zezu -yɔ bε.

28 Wa yia ɔ layibha: «Se-momɔ nya -na nu gbɔnya ni lea? 'In nyɔɔ 'nye -mi we lenɔ sea?»

29 ɔ neε wa -ylaε: «Gbɔɔ gɔ -bhlo na yia ain layibhaa, a -ka we 'bigɔpalɔ 'bhie, -ɔ 'nyεa 'mi se, 'in na gbaa ɔ 'ηni.

30 Nyɔɔ tie *Zaan ɔ batizee nyuma, -Lagɔ -wa yaayɔ, nyuma -wa yi? A gba 'mi -yla we.»

31 'In wa yia we -gɔ kpele bhli, 'in wa neε: «-A -ka gba, (-Lagɔ tiea ɔ), 'in ɔ yibhaa -ain laε: <Leε ka 'gbu a 'ni ɔ weli 'wɔηwnua?> »

32 Wa mi nyuma sɔda, nu, -maa neε Zaan mia -Lagɔgbu -falipanyɔ -wa. We 'dεε 'gbu wa 'ni mneni wa 'ka gba nu, nyuma tiea ɔ.

33 We 'dεε 'gbu, wa neε -Zezu -yla: «-ɔ tiea Zaan, -a 'ni ɔ -yi.»

'In -Zezu neε: «We -ka 'sa -mi, -ɔ 'nyεa 'mi wee gbɔnya -mnu lenɔ se, -ami 'na 'ka 'ya -mɔɔ -kanyɔɔ 'ηni ain -yla gba.»

12

*-Zezu 'paa gbuu nine o -yowosolunya -yla
(Mt 21.33-46; Lk 20.9-19)*

1-Muu 'biɔ, 'in -Zezu yia wa -yla gbu gbagbie bhli gbuu nine -papie nya: «Nu, nyime yabhlo 'paa *-dlɔkpaa. Wee kpaa mia, 'mu o bibelia 'suo. O nua *-dlɔyaa 'wɔnyazolu ɛ, 'in o yia kpaagutali -gbagbu 'subhaa. O 'bhua -busalubhonunya 'wu, -zugba -maa lo wee kpaa. 'In o yia 'lakpa 'wu mu.

2 «Tɔɔn, -dlɔya -sa bhla 'ka be, 'in o yia o zolubhononyo yabhlo tie waa -busalubhonunya 'bi, wa 'ka o -nu wla.

3 Wa sloa -moo 'wluo, wa bhitiia -moo, 'in wa yia -moo vu kwe klo nya.

4 O -dlɔkpaa -kanyo yi 'yaa o zolubhononyo -putu tie. -Moo muia, -moo wa bhitiia 'wluo, 'in wa yia -moo vɛli.

5 O kpaa -kanyo yi 'yaa nyumaa tanu tie, 'in wa yia -moo 'bha. 'Sa o tiea nyumaa -zlo, talva wa bhitiia, 'in wa yia talva 'bha.

6 «Nyime -bhlogbɔɔ -tva o kwesi, mo -wa o 'yu o -ka ze o -kalia. -Moo o tiea wa -gbe lɔgada, -zugba o pupalia dli la nu, -moo wa yia 'nɔɔwe zva.

7 -Bha waa -busalubhonunya gbubgɔɔ -ylaɛ: «O 'kaa ci o kpaa -kanyo 'bi li, mo nu. -A mu o 'bhaa, 'in wee kpaa 'ka -amuaa -nu -ze.»

8 Wa sloa o 'wluo. Wa 'bhaa o, 'in wa yia o 'kwie viteli kpaa lu.

9 «'Lee, sa o kpaa -kanyo 'ka nua? O 'de yia yia, o 'ka nyuma tie, wa 'ka waa -busalubhonunya 'bha, 'in o 'ka kpaa nyuma -putu yoo 'nye.

10 «-We mia -Lagɔsɛbhɛ 'wɔ cɛlɪda, a 'nɪ -slɔ we zɛlu? We nɛɛ:

↳Tɔkpa, -we -budusubhanya -saa kwɛɛ,
mɔ -zɛa gwɪgwɪyli -tɔkpa -zɔnɔ.

11 -Ɔ nɔa gbɔ nɪ lɛ, Jejitapɛ -wa.

'In wee gbɔ mia, -a -ka we 'yɪ,
'in we namanɪa -amɪaa dli.»

12 Wee gbɔɔ nine mia, Zuifɔɔ 'yugalɪnya -yi we 'ji nɪ, ma -yɔ -Zezu -saa we. Wa ka 'klɪ 'yɪ, wa 'ka ɔ kpa. Nɪ, nyɪmaa -zlo wa mia sɔdaa 'gbɔ, wa yia ɔ -yɔ 'bhɔ, 'in ɔ yia mɪ.

*'Gwɛzi plɔlɔ *Sezaa kwɛɛ
(Mt 22.15-22; Lk 20.20-26)*

13 Falizunyɪma tɔlɔa -yɔ Ewloɔɔ nyɪma, 'ma wa tiea -Zezu -gbɛ, wa 'ka ɔ zɔ bhli, 'in ɔ 'dɛɛ gbagbawɛli 'ka ɔ gbɔan.

14 Wa yia, 'in wa nɛɛ ɔ -yla: «-Amɪaa -Slolunyɔ, -a -yi we 'ji nɪ, -we -na gbaa, gbɔzɔnɔ -wa. -I'in sɔ gbɔɔ 'yɪ, 'in -i'in sɔ nyɪmɛ 'ylilo -ɪwɛɛ. Nɪ, sa -Lagɔ 'yɪbhaa nyɪmɛ -mɪ, 'mɔ -na slɔlua gbɔzɔnɔ sa. We mɪ tɪklɪ nɪ, -amɪaa tite nɔkplɛ, -a plɔlɔ *Sezaa kwɛɛ *nɪsɔn -gwɛzii? -A plɔlɔ we yaayɪ, -a 'na plɔlɔ we -nɪ?»

15 -Zezu -yi we 'ji nɪ, wa gbagbawɛli -yɔ wa 'wlukɔɔn la pɔpaliɛ 'nɪ -mɪ -bhlo. Ɔ nɛɛ wa -yla: «Lɛɛ -lu ka 'gbɔ a bhli 'mɪ zɔa? A -la 'mɪ *Wlɔmɔ -tama yabhlo, in 'ka we 'yɪ.»

16 Wa 'nyɛa ɔ tama yabhlo yoo, 'in ɔ yia wa layɪbha: «'Lee, nyɔɔ ka 'wlu -yɔ ɔ ɪnɪ mɪ da we -gɔa?»

'In wa nɛɛ ɔ -yla: «Sezaa -wa.»

17 -Bha ɔ gbaa wa -yla: «-We -ka Sezaa -nɔ, a 'nyɛ we Sezaa yoo, 'in -we -ka -Lagɔɔ -nɔ, a 'nyɛ we -Lagɔ yoo.»

'In ɔ gbɔɔ 'bɪgɔpali wɛli yia wa ηwɛgaga -sɔbhali.

**Sadusenyɪma kpɛlia tɪtlɪnyaa tɪtlɛ lɔ 'wɔsɔgbɔ
(Mt 22.23-33; Lk 20.27-40)*

18 *Sadusenyɪma mia, wa nɛɛ nu, tɪtlɪnya 'nɪ mneni wa 'ka tɪtlɛ lɔ 'wɔsɔ.

Wa tɔba yia -Zezuu -gbɛ, 'in wa nɛɛ ɔ -ylaɛ:

19 «-Slolunyɔ, -we mia cɛɪɪda Moizɪ tite 'wɔ, mu mia da. Nu, nyɪmɛ -ka 'ηwnɔ kwa, ɔ -yɔ ɔ 'nɪ gwali, ɔ -ka tɪ, ɔ ηwnɔ -tɔa ɔ 'bɪgɔ, ɔ bheli kwaa ɔ, 'in ɔ -yɔ ɔ ηwnɔ 'sɔ 'ka ɔ bhelii zɔa lala, 'in -mɔɔ 'ηnɪ 'ka dɔdɔ -gɔ -tɔ.

20 Sa 'bhisa, nyɪmɛ yabhlo ka nɔkpasuyua gbesɔ, 'in wa kpasa yia 'ηwnɔ kwa. ɔ -yɔ ɔ 'nɪ gwali, 'in ɔ yia tɪ.

21 Wa 'sɔnɔ kwaa ɔ bhelii -dɔgbanηwnɔ, -mɔɔ -yɔ ɔ 'nɪ gwali, 'in -mɔɔ yi 'yaa tɪ. ɔ ηwnɔ -bhlokpade yia waa bheliaa tanɔ kwa.

22 'Sa wa 'dɛ gbesɔ kwaa ɔ ηwnɔ -bhlo -bhlo, wa -yɔ ɔ 'nɪ gwali, 'in wa yia tɪ. Wa 'bɪgɔ, ɔ ηwnɔ yi 'yaa tɪ.

23 «'Lee, 'yɪ -we nya tɪtlɪnya yia 'wɔsɔa, nyɔɔ ka 'ηwnɔ ɔ -maa? Nu, wa 'dɛ gbesɔ kwaa ɔ -bhlo -bhlo.»

24 -Zezu nɛɛ wa -yla: «A ka 'yoo mnɔ, -we ka gbɔ -wa, a 'nɪ -Lagɔsɛbhɛ -yi, 'in a 'nɪ -Lagɔɔ 'tɪtɛ -yi.

25 Tɪtlɪnya -ka 'wɔsɔ, nɔkpasia -yɔ 'ηwnɪ 'na 'ka kɔkwali, nu, 'anzɪnya -we mia yali, we 'bhisa wa yia -tɔa.

26 'Lee, we -ka tɪtlɪnyaa 'wɔsɔgbɔ, -we mia cɛɪɪda Moizɪ 'sɛbhɛ 'wɔ, a 'nɪ -slɔ we zɛɪɪ? Da misagɔsu pilɛɛ -bhoa 'yɪ, 'in -Lagɔ nɛɛ Moizɪ -ylaɛ: «-Amɪ -wa *Ablaamɔɔ -Lagɔ, *Izakɪ -Lagɔ, *Zakɔbɔɔ -Lagɔ.» »

27 'In-Zezu yia we-gɔdiɛ: «-Lagɔ mia, 'yliyɔganyaa -Lagɔ ɔ -mia. Ɔ 'ni tɪtɪlnyaa -Lagɔ. A ka mnɔ bhabha.»

*-Lagɔɔ titee gwesanyɔ yabhlo gbaa gbuzɔnu
(Mt 22.34-40; Lk 10.25-28)*

28 Wa mi -Zezu laylada, 'in -Lagɔɔ titee gwesanyɔ yabhlo yia we 'nu. Ɔ 'yia nu, -Zezu mi wa weli 'bigɔpalɪda 'nanɔɔ, ɔ bea ɔ -yɔ, 'in ɔ yia ɔ layɪbhaɛ: «-Lagɔɔ tite weee glaa, -mɔmɔ -wa we 'kadɔa?»

29 -Zezu yia we 'bigɔpaliɛ: «Tite weee glaa, -we -wa we 'kadɔ mɔ mia da: «*Izlaɛlnyuma, a pɔ yukwli. Nu, Jejitape mia, -amɪaa -Lagɔ -wa, ɔ -bhlogbɔɔ.

30 Jejitape, -ɔ -wa -na -Lagɔ, -in -kali ɔ zɛ -na dɪ weee nya, -na zuzu weee nya, -na 'wlukɔɔn lapɔpaliɛ weee nya, -na 'tite weee nya.»

31 Wee titee 'sɔnu ni: «-In -kali -na -libheyii zɛ -na 'dɛ 'bhisa.» Tite, -we 'kaa tite sɔ ni 'wɔzi, we 'ni -mi.»

32 Ɔɔ titee gwesanyɔ nɛɛ: «Gbuzɔnu -wa. -Lagɔ -bhlogbɔɔ, ɔ 'ni 'sɔ -mi.

33 Nyime -ka -Lagɔɔ zɛkali ɔ dɪ weee nya, ɔ 'wlukɔɔn lapɔpaliɛ weee nya, ɔ 'tite weee nya, ɔ 'dɛ weee nya, 'in ɔ -ka ɔ -limaa zɛkali ɔ 'dɛ 'bhisa, -mɔɔ nanɪ 'yli we -zi 'slaka weee, we -zi nyime 'ka wlawlalu sie -Lagɔ -yla.»

34 Ɔ 'paliɛ we 'bigɔ gbuyilo nya, -Zezu 'yia we -yɔ, 'in ɔ nɛɛ ɔ -yla: «-Lagɔɔ -na 'wlulapɪɪɛ 'ni -slɛɛn latɪɪɔ.»

-Mɔɔ 'bigɔ, nyime, -ɔ 'kaa 'tite 'yɪ ɔ -yɔ -Zezu 'ka kpɛɪ, -mɔɔ 'ni 'yie.

*-Lagɔɔ -Bhasanyɔ: nyɔɔ ɔ -mia?
(Mt 22.41-46; Lk 20.41-44)*

³⁵ -Zezu mi nyima gbusloluta -Lagobudu 'kadu ηwεε, 'in o nεε: «Waa -Lagoo titee gwesanya nεε nu, -Lagoo -Bhasanyo mia, -Davidu yu -wa. Lεε -lu ka 'gbu wa yi 'sa gbaa?»

³⁶ Nu, -Davidu 'debbie -gbolu, -o Zuzu 'Pupa 'nyea 'tite, o nεε:

«Jejitape nεε na -Kanyo -yla:

«-In -di da la na lilisolo.

'In in 'ka -na tonyima -na bhu zo lapali.» »

³⁷ Nu, -Davidu 'de -ka oo -Lagoo -Bhasanyo la «na -Kanyo», sa o mneni o 'ka o 'yu -zea?»

(Mt 23.1-12; Lk 20.45-47)

Nyima -zlo mia -bha, 'in o gbagbaweli yia wa 'muna 'wola.

³⁸ O mia wa -sloluta, o nεε: «A zo amiaa 'de 'yliyoo -Lagoo titee gwesanyaa gbegebein. Wa 'yibha tulo -bana 'kadu 'woplalie, -zugba wa zie we nya. Wa 'yibha wa -sa wa fu wa 'nuηwezuzue nya -zejila 'wu.

³⁹ -Lagobudu zo -yo 'fetinya -gu, 'yugbein ladiie wa 'yibhaa kpe -zonunya -gu.

⁴⁰ -Dugbanwɔ wa saa -maa -lu weee kwεε. 'In wa bhuhoea -Lago nyima 'yia 'wu kpokpo, nyima tiklu 'bhisa. We 'gbu, -Lago yia wa -yogbu 'wobhu, 'in wanuu -kaslo 'ka nyima talaa -nu 'wuzi.»

-Lagoo 'nyenyie -zonu

(Lk 21.1-4)

⁴¹ -Zezu -di 'gwεzii -gbo kwesi la, -zugba o yla nyima -maa palu -mo 'gwεzi -dolo -gu. Nu, 'ηnumnyaa -zlo palu -mo 'gwεzi duun.

⁴² Bobabha -dugbanwɔ yabhlo yia, o palu -mo tamayua 'so -we 'nia -vale -ka.

43 -Bha -Zezu gbaa ɔ 'bɪnɔnya -yla: «ɪn nɛɛ aɪn -yla gbuzɔnɔ saɛ: bobabha -dɔgbanjwɔnɔ mia dɛ ni, 'gwɛzi ɔ wlaa dɛ, we -zi nyɪma weee -nɔ 'wɔ.

44 'Nɪnɪmnɪnya mia, 'gwɛzi -we wa gbɔ 'nɪa 'wɔ -mɪ, 'mɔ wa wlaa. Nɪ, ɔɔ ŋwɔnɔ mia, ɔ boba 'wɔ, 'gwɛzi -we ɔ 'kaa lili, 'mɔ ɔ wlaa.»

13

-We slolua dɔdɔvɔ bhɪa bhla, mɔ ni

1 -Zezu 'tlaa -Lagɔbudu 'kadɔ zɔ, 'ɪn ɔ 'bɪnɔnyɔ yabhlo nɛɛ ɔ -ylaɛ: «Na -Slolunyɔ: yi 'saa wa, tukpa -zɔnɔ, we -budu nanɪ 'yli 'lɛ!»

2 'ɪn ɔ yia we 'bɪgɔpalɛ: «Gbuzɔnɔ -wa, tukpanya -na yia dɛ -yɔ -guladɪdɪda, we 'yabhlogbɔɔ 'na 'ka we -libheyi -gɔ -tɔ. Jitea we 'dɛ weee yia.»

3 Wa mnɪa Olivɔsunyaa -gɔgɔ 'wlu, -mɔ wa -dɪa la, -zugba wa yla -Lagɔbudu 'kadɔ. Da wa -nyaa 'wɔ, Pielɪ klaa, 'Zake klaa, Zaan klaa, we -yɔ Andlee, 'ɪn wa yia ɔ layɪbha:

4 «Lɛbhla -mɔvɔ 'ka lɛnɔa? 'ɪn lɛɛ -lu 'ka we -aɪn -slolu, nɪ, we bhla ka ɔɪpaa?»

(Mt 24.4-14; Lk 21.8-19)

5 ɔ nɛɛ wa -yla: «A zɔ amɪaa 'dɛ 'yliyɔ, -mɔvɔ yi 'wlu nɪ, wa nɔ aɪn -dawli 'wɔ.

6 Nyɪma -duun yia na 'ŋnɪ -gɔ yia, 'ɪn wa 'ka gbaɛ: <-Amɪ -wa -Lagɔɔ -Bhasanyɔ!» 'ɪn wa 'ka nyɪma duun -dawli 'wɔnɔ.

7 «A -ka 'nɔ nɪ, wa mɪ tɔgɔda da -kwɛɪn, 'ɪn a -ka 'nɔ nɪ, wa mɪ tɔgɔda da 'pɪpɪ, a 'na nɔnɔ nyanɔ -nɪ. We mɪ nɪ, we nɔ lɛ, -mɔvɔ 'nɪ -slɔ dɔdɔvɔ bhɪalɪda.

8 Tɔ yia laga 'sɔ nyɪdɪ 'wɔsɔa. 'ɪn nyɪmaa 'wlu-lapɪlɪnyɔ yabhlo 'ka nyɪmaa 'wlulapɪlɪnyɔ -gɔdɔ -yɔwɔsɔlɔ. Dɔdɔ yia zuklua da tɔlɔa, 'ɪn ŋwɔ 'ka yi.

Sa 'ηwno-ka gwalia yi o sia, 'sa wee dudu bhiahue gwedida yia -mia.

⁹ «Amia mia δε, a zo amiaa 'δε 'yliyo. Gbwo bhunya 'yu wa yia ain kwaa. Bhitia wa yia ain -Lagobudunya zo. Dudu 'wlulapinya -yo nyimaa 'wlulapinya 'yu wa yia ain laa na 'gbu, 'in na gbodayinya a yia -zea wa 'yu.

¹⁰ Tiada, -Lagobu wa yia gbaa 'lakpanya weee -yla.

¹¹ Wa -ka ain gbwo bhunya 'yu kwa, a 'na lulu dli -ni, -we a 'kaa gbaa 'gbu. -Muu bhla, weli -we a 'kaa gba, -Lagobu wa yia we ain ηwee za. We'e 'bhu amiaa 'δεε 'wlukun, Zuzu 'Pupa wlaa we.

¹² «Nyime yia o bheli wlaa wa 'ka o 'bha. 'Sa -bhlokpade, dide yia o 'yu wlaa. 'Yua yia wa didea -yowosoba wa 'ka wa 'bha.

¹³ Na 'gbu, nyima weee yia ain 'wonyea. Nyime o 'ni 'mi dli -gu -sa, 'in o 'ka we bhloluda nyini, -Lagobu wa yia o gbu 'wosaa.

(Mt 24.15-31; Lk 17.23-24, 21.20-28)

¹⁴ «Nyime o -ka 'sebhe ni zeli, o 'nu we 'wola. Nu, -lu -Lagobu 'nia 'yibha, 'in -we saa -lu weee la, -o -ka we -yoyi ladida, da we 'na 'ka yaa -mi, -o -ka 'sebhe ni zeli, o 'nu we 'wola. Nyima -wa -ka Zudee -dudu -gu -mi, wa -yo -gwagwie mni zizea -gogonya 'wlu.

¹⁵ Nyime, -o -ka nyapada -mi 'pipee, o 'na mnini o -lu 'wobhua -budu zo -ni.

¹⁶ 'In -momo -ka kpa -mi, -moo 'na yili -moo -bana 'bhu -zoo -ni.

¹⁷ Lee gbonyuu yi 'sa nukplabhue ηwni -yo 'ηwni -wa mia 'yua 'nyenida yia, wee 'yinya -mni nya!

¹⁸ A bhuhoe -Lagobu, we yi leno ηwotloyibhla.

19 We bhla mia, siasie 'kadu wa yia 'yia. 'Lee, -a -ka 'bhaa 'wlv, we 'sasokpa -nu ka -slɔ lɛnuv? 'In lɛ we yia nva yi? -Innya, we 'na 'ka lɛnu.

20 «-Lago 'ni yaa wee 'yli -gusa, -zugba nyime yabhlogboɔ 'ni mnɛni ɔ 'ka we kwɛɛ -di. Nu, nyima ɔ -saa -bha, wa 'gbu ɔ yia wee 'yli -gusaa.

21 Wa -ka gba nu, -Lagoɔ -Bhasanyɔ mi -seli, 'in wa -ka gba nu, ɔ mi mɔ, a 'na lali we gbuzɔnu -ni.

22 Yocian yia yia, wa 'ka gba, nu, ma -wa -Lagɔgbu -falipanya -yɔ ɔ -Bhasanya. Gwɛdigbu -yɔ gbv 'kadu wa yia lɛnu, 'in -wa -Lago -saa -bha, wa 'ka wa -dawli nu. Nu, wa 'na 'ka we mnɛni.

23 'Mu in gbaa da aɩn -yla 'gamv. Nu, amia mia dɛ, a zv amiaa 'dɛ 'yliyɔ.»

24-25 'In -Zezu nɛɛ:

«We bhla, wee siasiee 'bɩgv,

↳Nikpise yia kpa,
'ylv 'na 'ka 'pv.

Nikpise yia kpa,
'cv 'na 'ka li.

Nikpise yia kpa,
-zɛli yia yali 'bhva we 'ka bhli.

-Lu weee mia yali, zuklua we yia.›
(Mt 24.32-35; Lk 21.29-33)

26 «-Mvu 'bɩgv wa yia ɔɔ Nyimeɛ 'Yu -yɔyia yida -mɔ yalipɔpa 'wv, 'tite -yɔ zli weee nya.

27 -Bha ɔ yia 'anzinya yoo 'paa, dɔdɔ weee -gv. 'In, -wa -Lago -saa -bha 'gbe weee 'wv, wa 'ka wa la.

28 «-We figisu slolua aɩn, a 'nv we 'wvɔla. We 'kliya -ka tlɔmanida -mi, 'in we -ka tɔpɔda -mi, a -yi we 'ji nu, 'nyu -lva bhla ka cɩpa.

29 'Sa -bhlokpade a -ka 'sasokpa -gbu -mini 'yi lenoda, a yibheli we 'ji nu, o *Nyimee 'Yu ka cipa, o 'ni -sleen latlulv.

30 «In nee ain -yla gbuzonu sae: desleen -nyimaa 'de weee 'na 'ka tli, 'in wee gbunya -mini 'kaa lenv.

31 Yali -yo dudv mia, la we yia 'bhva, nu, na weli 'na 'ka labhv 'mnumnu.

32 Nyimee yabhlogbo 'ni wee siasiee bhla -yo we 'yli -yi. Yali -anzinya -yo -Lagoo 'Yuu 'debhie 'ni wee 'yli -yi. Nu, na Dide -bhlogbo -yia we 'yli.

33 «We 'deee 'gbv, a zv amiaa 'de 'yliyv. A -tv 'yliyogada. 'Yli -we nya gbv ni 'kaa lenv, a 'ni we -yi.

34 We 'wlv sae, nyimee yabhlo -o mi 'lakpa 'wv mnida. O 'kaa mnv, o yia o zv -nyima lubho 'wvdlili. 'In o nee kloloo hwekonyv -yla: <In 'na hwanv 'ytaa -ni.>

35 We 'deee 'gbv, a -tv 'yliyogada, a 'na hwanv 'ytaa -ni. Bhla -we nya -buduu -kanyv 'kaa yi, -de jibhezaoo, -de saboo, -de zlvoo, -de zlvkpeoo, a 'ni we -yi.

36 O -ka ain 'tlali, o 'na yli ain ytaa hwada -ni.

37 -We in mia da ain -yla gbada, mv na gbaa nyima weee -yla. A -tv 'yliyogada.»

14

Zuifv -cian zva -Zezuu -yvgv

(Mt 26.1-5; Lk 22.1-2; Zn 11.45-53)

1 Nu, we -tv 'wv 'yli 'so *'Wvzitylu 'feti -yo Zuifv 'floo 'nia *gvo -yo -kaa 'feti 'ka nyini. -Lagobonyaa -cian -yo -Lagoo titee gwesanya yia -Zezuu -yoyli pla wa 'ka o kpa -dawli nya, 'in wa 'ka o 'bha.

² Wa nεε: «-A 'na kpali ɔ 'fetu 'yli nya -ni. We 'ni -muɔ, 'in 'gbe gbugblolua.»

*'Nɔwɔ yabhlo slua -Zezu 'wluo *-lasiklɔ
(Mt 26.6-13; Zn 12.1-8)*

³ -Zezu mia Betani, sɔlibhanyɔ 'Simɔɔɔ -budu zɔ, da ɔ mia lida, 'in 'ɔwɔ yabhlo yia -mɔ pla. Ɔɔ 'ɔwɔ, ɔ ka -bhonyida kwεε. *-Lasiklɔ -zɔnu, -we ka -valε 'tεa, we mi we 'wɔ. Ɔ -dia wee -bhonyida -bli ηwεε, 'in ɔ yia wee -lasiklɔ -Zezuu 'wluo slu.*

⁴ Nyuma tɔba mia -bha, 'in -maa yia 'ce 'pa, -zugba wa 'yibhali yibhali la: «Lεε -lu ka 'gbu ɔ nyumɔ -lasiklɔ nia?

⁵ Wa mneni yaa wa 'ka we pɛlv 'pa 'gwεzi duun lv, -we nyime 'kaa 'yi -zv ηwεε, 'in wa 'ka we bobabhanya 'nyε.»

'In wa yia ɔɔ 'ɔwɔ -yɔ 'cɛpali.

⁶ -Zezu nεε wa -yla: «Lεε -lu ka 'gbu a siali ɔa? A 'tide ɔ 'yi. -We ɔ nva 'mi -yla ε, gbu -zɔnu -wa.

⁷ Nu, bobabhanya mi aɔn glaa 'yli weee nya. Da a -ka 'yibhali, a mneni a 'ka wa 'nani 'wɔnu. Nu, -ami mia, in 'ni aɔn glaa -mi 'yli weee nya.

⁸ -We ɔ mnenia, 'mu ɔ nva 'mi -yla ε. Nu, -lasiklɔ ɔ tlia 'mi -yɔ gbawlaa 'gbu 'gamv.

⁹ In nεε aɔn -yla gbuzɔnu saε: da wa yia -Lagɔgbu gbaa dɔdv weee -gv, -we ηwɔ nɔ nva da ε, gbaa wa yia we, 'in ɔ lɛnvgbu 'ka nyumaa dli 'wɔ -tv.»

*Zudasɔ 'yibha ɔ 'ka -Zezu wla
(Mt 26.14-16; Lk 22.3-6)*

* **14:3** Wee -lasiklɔɔ -bhonyida mia, tɔkpa wa laa alibatli, mu nya wa nva we ε. Wee -lasiklɔ, wa laa nahidi.

10 -Zezuu 'bunɔnya kugbua le 'sɔ glaa, nyume yabhlo, wa laa Zudasɩ Isikaliɔtɔ, mɔ mɩa -Lagɔbɔbɔnyaa -cian -gbɛ, ɔ 'ka -Zezu wla.

11 Wa 'nɔa we, 'in we yia wa 'mɔna 'wɔla. 'In wa nɛɛ ɔ -yla: «'Gwɛzi -a yia -mɩ 'nyɛa.» Sa ɔ 'kaa nɔ ɔ 'ka -Zezu wla, -bha ɔ bhlia we 'yooo datale.

*-Zezuu 'bunɔnya pia 'Wɔzitiylu 'feti -gv -lililu
(Mt 26.17-25; Lk 22.7-14; Zn 13.21-30)*

12 'Floo 'nɩa gɔɔ -yɔ -kaa 'feti ka nyɩi. We 'ylu tianɔ -we nya wa bhaa *bhlabhleyua 'Wɔzitiylu 'feti -gv -lililu nya, wee 'yli nya -Zezuu 'bunɔnya 'yɩbhaa ɔ laɛ: «Mɔ -in 'yɩbha -a mɩi -mɩ -yla 'Wɔzitiylu 'feti -gv -lililu pia?»

13 -Zezu tiea ɔ 'bunɔnya 'sɔ, 'in ɔ nɛɛ wa -yla: «A mɩi -zɔɔ. A -ka -mɔ nyɩi, nyume ɔ 'nyunyida mɩa 'wlu, a -yɔ ɔ yia 'wɔgbelia, a mɩi ɔ 'bɩ.

14 ɔ -ka -budu -mɔmɔ zɔ pla, a gba wee -buduu -kanyɔ -yla: «-Amɩaa -Kanyɔ nɛɛ, «'Lee, -buduu 'yu -we zɔ -a 'kaa -amɩaa 'Wɔzitiylu 'feti -gv -lililu li nɩ, mɔ we mɩa?» »

15 'In ɔ slolua aɩn -buduu 'yu 'kadɔ yabhlo 'klo, -mɔ -budu 'wlu, -we zɔ -gɔladɩ -li -zɔnɔ mɩa. -Mɔ a 'kaa -amɩaa 'Wɔzitiylu 'feti -gv -lililu pili.»

16 Wa mɩa, wa nyɩia -zɔɔ, 'in sa -Zezu gbaa wa -yla, 'in wa yi 'saa we yli. 'In wa yia wa 'feti -gv -lililu pi.

*-Zezu -yɔ ɔ wlawlanyɔ lia
(Mt 26.20-25; Lk 22.14; Zn 13.21-30)*

17 Jibhe zɔa, 'in -Zezu -yɔ ɔ 'bunɔnya kugbua le 'sɔ yia yi.

18 Da wa mia lida 'tabhle -gu, -Zezu nɛɛ: «In nɛɛ ain -yla gbuzɔnu saɛ: ain glaa, nyime yabhlo in -yɔ ɔ mia da lida ni, mɔ yia 'mi wlaa.»

19 Tɔun, wa plɛ sumania, 'in wa yia ɔ layibha -bhlo -bhlo. «We 'ni -ami, we 'ni muv?»

20 ɔ nɛɛ wa -yla: «Amia kugbua le 'sɔ glaa nyime yabhlo -wa. In -yɔ ɔ 'sɔ mi 'floo 'ɲwada zapu -bhlo lu.

21 Gbuzɔnu -wa: sa we mia celida -Lagɔɛbhe 'wɔ ɔ daa, 'sa ɔ Nyime 'Yu yia mnia. Nu, nyime ɔ 'kaa ɔ wla, 'in wa 'ka ɔ 'bha, gbonyuu mi -mɔɔ -nu nya. Wa 'ni yaa -mɔɔ gwali, we nanu 'yli.»

-Zezu -yɔ ɔ 'binɔnya lia

(Mt 26.26-30; Lk 22.15-20; 1 Kol 11.23-25)

22 Wa mia lida, 'in -Zezu yia 'floo 'wɔbhu. ɔ 'paa -Lagɔ fuo, 'in ɔ yia we ladidi. ɔ dlilia we ɔ 'binɔnya 'wɔla, 'in ɔ nɛɛ: «A 'bhu we 'wɔ, na ku -wa.»

23 -Muv 'bigu, 'in ɔ yia nu -kɔpu 'wɔbhu, ɔ 'paa -Lagɔ fuo, 'in ɔ yia we wa yoo 'nyɛ -bhlo -bhlo, 'in wa 'de weee yia we 'ma. ɔ nɛɛ:

24 «-We mia da ni, mu -wa na 'pɔn -we yia jitea nyima duuun 'gbu, 'in we 'ka -Lagɔ -yɔ nyima 'sɔ 'wɔsuslolu.

25 Nu, in nɛɛ ain -yla gbuzɔnu saɛ: zli -Lagɔ -ka duvu 'wlulapili, we zli na maa nu lolu. We 'yli 'ni -slɔ nyini, in 'na 'ka nu 'ma.»

26 Wa bhla -Lagɔ -lɔv 'bhie, wa yia 'tla, 'in wa yia *Olivɔsunyaa -gɔgɔ 'wlu mni.

-Zezu nɛɛ nu, Pieli yia ɔ gbv kpɛlia

(Mt 26.31-35; Lk 22.31-34; Zn 13.36-38)

27 -Zezu nɛɛ wa -yla: «'Bi a yia 'mi 'bhua. Nu, we mi celida -Lagɔɛbhe 'wɔ:

ɔ Bhlabhle 'yliyɔzɔnyɔ na yia 'bhaa,

'in bhlabhlenya 'ka lamno.»

28 Nu, in -ka tli, in -ka 'wosɔ lu, Galilee na yia ain wulva mnia.»

29 Pielɪ nɛɛ ɔ -yla: «Nyɪma weee -ka -mɪ 'bɪ 'bhv, -amɪ 'na 'ka we lenv.»

30 'In -Zezu yia we 'bigɔpalɪɛ: «In nɛɛ ain -yla gbuzɔnv saɛ: -zɛɛn sabɔ mɪa, -na kpɛlɪ na gbv 'wula -zakpa ta, -zugba -kɔkɔ 'nɪ -slɔ -zakpa 'sɔnv gbo.»

31 Pielɪ nɛɛ -bhlokpadɛɛ: «-Innya, we 'nɪ -mɔv! We -ka 'bha wa 'ka -in -yɔ 'mɪ 'sɔ 'bha, in 'na 'ka -na gbv kpɛlɪ.»

Tɔvn, wa 'dɛ weee yia wee wɛlɪ -bhlo gba.

-Zezu bhuhhoea -Lagɔ Getisemane
(Mt 26.36-46; Lk 22.39-46)

32 -Mɔv 'bigv, -Zezu -yɔ ɔ 'binɔnya 'sɔ nɪnia Getisemane, 'in ɔ nɛɛ wa -yla: «A -dɪ dɛ la. In 'ka -Lagɔ bhuhhoe.»

33 ɔ -yɔ Pielɪ klaa, *'Zake klaa, we -yɔ *Zaan, wa yia mɪ. -Bha ɔ -gv yia, 'in 'pɔn yia ɔ dli 'wv slo.

34 ɔ nɛɛ wa -ylaɛ: «Na dli ka sumanɪ bhabha. A -tv -seli, a -tv 'yliyɔgada.»

35-36 ɔ bɛa 'yu -sɛ, ɔ -gbliɑ dɔdv la, 'in ɔ yia -Lagɔ bhuhhoe, ɔ nɛɛ: «*Aba! Dide! -In mneni -in 'ka -lu weee lenv. -In -ka we 'yɪbha nɪ, -in vlalɪ 'mɪ sɪasɛ 'kadv -mɪnɪ gwe. Nu, we 'na -zɛlɪ na dɔmagbv -nɪ: we -zɛ -na dɔmagbv.»

37 ɔ yia ɔ 'binɔnyaa -gbɛ lv, -zugba wa mɪ 'ylaa 'wv. ɔ nɛɛ Simɔ Pielɪ -yla: «'Ylaa -na nɔwɑ yi? -In 'nɪ mneni -in 'ka 'yliyɔgada -tv 'lɛlɪ -bhloo -kpɔvɑ?»

38 A -tv 'yliyɔgada, a bhuhhoe -Lagɔ, a yi laylagbv lv bhlili. Nu, nyumɛɛ dli 'yɪbha we 'ka -lu -zɔnv lenv, 'in ɔ ku 'nɪ we mneni.»

39 Toun, o 'bhv 'yaa wa -yo lv, 'in o yia -Lago bhuhhoe weli -bhlokpade nya.

40 O yia lv, -zugba wa mi 'ya 'ytaa 'wv, wa 'yli ka 'wvwa manu 'gbv. Weli -we wa 'kaa o -yla gba, we 'ni -mi.

41 O yia lv -zakpa tanv nya, o nee wa -yaa: «A mi 'ytaa 'wv -bhlokpade, nyapada a mia yi? We -tv 'sa. Da wa 'kaa Nyimee 'Yu wla gbonyuu -lenunya -yla, we bhla ka nyini.

42 A -so 'wv, -a 'ka mi. A -tali, nyimee -o 'kaa 'mi wla, mo yia mo.»

-Zezu wa yia kpa

(Mt 26.47-56; Lk 22.47-53; Zn 18.3-12)

43 Da -Zezu mia gbada, weli mi o hwee, toun Zudas yia yi. O Zudas mia, o mi -Zezuu 'binanya kugba e 'so glaa. 'In o -yo nyumaa -zlo yia yi, tugvble -yo su kibhe nya kwee. Nu, -Lagobobonyaa -cian klaa, -Lago titee gwesanya klaa, we -yo nyuma kpa, ma tiea wa.

44 Zudas, -o 'kaa -Zezu wla, sa o 'kaa o wla, o ka we wa -yla gba. O nee: «Nyime in -ka gbleli ni, mo -wa. A kpa o, a -yo o 'so mi, a zv o 'yliy o 'nanv.»

45 Zudas nynia -Zezu kwesi, 'in o nee: «*Wlabi.» 'In o yia o gbleli.

46 -Bha wa yibhelia -Zezu, 'in wa yia o kpa.

47 O 'binanyo yabhlo -saa tugvble tukpa 'wv toun, o yia *-Lagobobonyaa -kanyo 'kadv zolubhononyo yabhlo yukwli 'wlu -di.

48 -Zezu nee wa -yaa: «'Wienyo in -mia, 'in a yia 'mi kpa yi tugvble -yo su kibhe nya kwee -nya yi?

49 -Innya, 'yli weee nya, in mi a in glaa gbv -sloluda -mo -Lagobudu 'kadv z, 'in a 'ni 'mi kpa. Sanee a

kpaá 'mí, 'ín -we míá celiá -Lagósebhé 'wú, we 'ka gbúzónú -zée 'gbú.»

⁵⁰ Tóún, 'ín ó 'bínónyá yíá -bhá ó tí -gwagwíe nyá.

⁵¹⁻⁵² Nyimeslòyú yabhlo yíá ó 'bí, ó ka 'naa -bhlogbóó -gú. Wá kpaá wee 'naa, 'ín ó yíá we wá kwée tí, 'ín ó yíá -gwa kpanú nyá.

-Zezu wa kwaa gbúwóbhunya 'kadí 'yú

(Mt 26.57-68; Lk 22.54-55,63-71; Zn 18.13-14,19-24)

⁵³ Wá yíá -Zezu -Lagóbúbónyáá -kanyó 'kadúú -gbé kwa. Dá -Lagóbúbónyáá -cían kláa, nyíma kpasí kláa, we -yó -Lagóó títée gwesanyá weee, wá gbeliá 'wú.

⁵⁴ Píelí mí -Zezu 'bí, ó 'ní ó -yó cípa. Ó plalíá -Lagóbúbónyáá -kanyó 'kadúú -budunwée, 'ín ó yíá -kosu -yó ládí, ó -yó 'slojá 'sá.

⁵⁵ -Lagóbúbónyáá -cían -yó gbúwóbhunya weee títalíá -Zezu -yó lá wá 'ka ó gbú -díí, 'ín wá 'ka ó 'bhá, wá 'ní gbú yabhlogbóó 'yí.

⁵⁶ Nyíma -duun zúlúá ó yó -yó, 'ín -maa wélí 'ní bhli -bhlo.

⁵⁷ Tólúá -sáa 'wú, -maa dííá ó yó gbú 'wlu lá, 'ín -maa néé:

⁵⁸ «Gbú ó gbaa, -a ka we 'nú. Ó néé ní, -Lagóbúdu 'kadú, -we nyíma 'súbháa dá ní, -wólá ó yíá we. 'Ín 'yí ta zó we -putu -we nyíméé sá 'níá 'tlilí, ó 'ka -múú 'súbhá.»

⁵⁹ Wee gbú ní -gú, wá'a gba wélí -bhlo.

⁶⁰ -Lagóbúbónyáá -kanyó 'kadú -sáa 'wú wá nyídí, 'ín ó yíá -Zezu layíbhá: «Nyíma ní mí -mí gbú 'wluladíí. -Ín 'ní mnéní -ín 'ka we -gú -saa?»

61 -Zezu 'ni ηwe gba. Ɔ -sɔ yaa 'wɔ, 'in ɔ yia ɔ layibha: «'Lee, -Lagɔɔ -Bhasanyɔ -in -mia yi? -Lagɔ ka 'ηni -a mnɔɔ, ɔ 'Yu -in -mia yi?»

62 -Zezu yia we 'bigɔpali: «Cun, 'mɔ in -mia. Nyimeε Yu yia 'tite -ka -Lagɔɔ lilisɔɔ ladia. 'Yia a yia ɔ yalɔpɔpa -gɔ we nya kwɔida.»

63-64 -Lagɔɔbɔnyaa -kanyɔ 'kadɔ yia ɔ 'naa yla 'ce nya. Ɔ nɛɛ: «Ɔ ka -Lagɔ vɛli, a 'dɛ weee ka we 'nɔ. -A 'ni -sɛɛn gbɔdayinyɔɔ gbɔ -ka.»

Ɔ nɛɛ wa -yla: «Amia nɛɛ lɛa?»

Wa nɛɛ: «Ɔ ka gbɔnyuu lɛnɔ.»

-Zugba wa kpia 'wɔ: «A 'bha ɔ! A 'bha ɔ! A 'bha ɔ!»

65 Nyima tɔɔba slua ɔ -dle -gɔ. Wa -gblia ɔ 'naa 'yli -gɔ, 'in wa yia ɔ bhiti -kwɔli nya, wa nɛɛ ɔ -yla: «Nyɔɔ 'pa -mɔ -lua? -In gba ɔ 'ηni!» 'In 'sɔɔja yia ɔ 'kpa yukwɔli 'wɔ sɔbha.

Pielɔ kpɛlia -Zezuu -gɔgbɔ

(Mt 26.69-75; Lk 22.56-62; Zn 18.15-18,25-27)

66-67 Nu, da Pielɔ mia 'wɔɔɔda -mɔ wee -budɔnyɛɛ, 'in -Lagɔɔbɔnyaa -kanyɔ 'kadɔɔ zɔlubhonɔηwɔɔ yia yi. Ɔ 'yia Pielɔ, 'in ɔ yia ɔ yla tenyii, 'in ɔ nɛɛ ɔ -yla: «-Mɔ mia da, -in -yɔ Nazaletɔyu -Zezu 'sɔ mɔ -benyi.»

68 Pielɔ nɛɛ: «Yo -wa yo, in 'ni ɔ -yi. -We a gbaa dɛ ni, i'in 'nɔ we 'wɔla.»

Tɔɔn, 'in ɔ yia 'wɔsɔ, ɔ yia klolo ηweε 'yɔligbe. 'In -kɔkɔ yia gbo.

69 Ɔɔ 'ηwɔɔ 'yi 'yaa ɔ, -wa mia -bha, ɔ nɛɛ wa -yla: «Ɔɔ nɔkpasu mia da ni, ɔ mɔ waa nyima ni glaa.»

70 Pielɔ nɛɛ: «Yo -wa yo.»

Tɔɔn, -wa mia -bha, wa nɛɛ Pielɔ -yla: «Gbɔzɔnɔ -wa, -in mɔ wa glaa. Nu, Galilee -nyime -in -mia.»

71 'In Pieli yia bi, ɔ nɛɛ: «Nyime a saa de 'ηni, in 'ni ɔ -yi, in -ka yo 'tubhu, -Lagɔ 'pa 'mi -kasɔ 'wɔ!»

72 -Bha -bhlokpade, -kukɔ yia -zakpaa 'sɔnu gbo, 'in Pieli dli yia -Zezuu weli -gɔ -bho, nu, ɔ kpeli -Zezu gbo 'wɔla -zakpa ta, -zugba -kukɔ 'ni -sɔ -zakpaa 'sɔnu gbo. 'In Pieli yia wie bhli.

15

Pilati 'bhua -Zezuu -yɔgbɔ 'wɔ

(Mt 27.1-2, 11-14; Lk 23.1-5; Zn 18.28-38)

1 Zɔkpɛ -papa, *-Lagɔbɔbɔnyaa -cian klaa, nyima kpasɔ klaa, we -yɔ -Lagɔ titee gwesanya, waa gbɔwɔbhunya weee, ma bhli weli -bhlo. Wa gbɔan -Zezu, *Wɔmɔ -nyime ɔ pilia Zudee -dɔdɔ 'wlu la, wa laa Pilati, 'in wa yia ɔ -mɔ -gbɛ kwa, 'in wa yia ɔ -mɔ yoo 'nyɛ.

2 -Bha Pilati 'yibhaa ɔ la: «'Lee, Zuifɔ 'wlu-lapilinyɔ -in -mia yi?»

-Zezu nɛɛ ɔ -yla: «'Mɔ -in gbaa de.»

3 -Lagɔbɔbɔnyaa -cian dila -Zezu gbo duun 'wlu la.

4 'In Pilati yia ɔ -zakpa 'sɔnu layibha: «'Lee, gbɔ -zlo wa dila de -mi 'wlu la ni, -na nu we, 'in -i 'in -sa we -gɔ?»

5 -Zezu 'ni we 'yabhlogbɔɔ 'bɔɔpali, 'in we yia Pilati ηwegaga -sɔbhali.

6 Nu, Zuifɔ 'fɛti -ka nyini ni, -kasɔnyime ɔ nyimaa -zlo 'yibhaa, 'mɔ Pilati tidea 'yi.

7 -Mɔ wee -kasɔ 'wɔ, nyime yabhlo wa laa -Balabasɔ -yɔ ɔ -lima mi -mɔ. Ma -yɔ dɔdɔ 'wlu-lapilinya gɔ bhaa tɔ, 'in wa yia nyime 'bha.

8 -Bha wa gbaa Pilati -yla: «-We -na nu bhaa 'fɛtu 'yɔ nya lɛ, -in nu we lɛ.»

9 Pilati nɛɛ wa -ylae: «Zuifvɔ 'wlulapilinyɔ mia, 'mɔ in 'kaa 'yitide yi?»

10 Pilati 'dɛ -yi we 'ji nu, zenyidli nya -Lagɔbɔbɔnyaa -cian wlaa -Zezu.

11 Ma zɔlɔa nyima ηwe nu, wa sumanɪ we 'wɔ Pilati 'ka -Balabasɪ -kasɔ 'wɔsa.

12 -Bha Pilati gbæ: «'Lee, Zuifvɔ 'wlulapilinyɔ mia dɛ ni, lɛɛ -lu in 'ka ɔ nɔnɔa?»

13 Wa 'kpɪa 'wɔ, wa nɛɛ: «Kɔlɔ ɔ *su -gɔ la!»

14 Pilati nɛɛ: «Gbɔnyuu -mɔmɔ ɔ nu lɛa?»

'In wa yia 'wɔkpɪ 'tɪtɛɛ: «Kɔlɔ ɔ su -gɔ la!»

15 Nu, Pilati 'yibha ɔ 'ka nyimaa -zloo dɔmagbɔ lɛnɔ, we 'dɛɛ 'gbɔ ɔ yia -Balabasɪ 'yitide. Tɔɔn, ɔ nɛɛ 'slɔja -yla: «A sɛli -Zezu.» 'In ɔ yia wa 'yoo 'nyɛ, wa 'ka -Zezu su -gɔ lakɔlɔ.

'Slɔja nyania -Zezu

(Mt 27.27-31; Zn 19.2-3)

16 'Slɔja kwaa -Zezu yoo -mɔ dɔdɔvɔ 'wlulapilinyɔɔ gbɔwɔbhu -budɔnɔwɛɛ, 'in wa yia wa -lima weɛ la

17 wa 'ka ɔ nyani. Wa yia ɔ nyimaa 'wlulapilinyɔɔ -bana zalɔ 'wɔpla, 'in wa yia 'wia -kloo ma, 'in wa yia we ɔ 'wluo -pla,

18 'in wa yia ɔ fɔsa ɔ glapalie nya: «Zuifvɔ 'wlu-lapilinyɔ, -na fɔvɔ.»

19 Wa bhɪtɪa ɔ 'wlu gblee nya, -zugba wa slua ɔ -dle -gɔ, 'in wa sibhɪlia 'kukolu ɔ 'yu, wa tɪa wa 'dɛ 'wɔ 'kienyi.

20 Da wa bhɪa ɔ nyaniɛ, wa -saa ɔ -bana zalɔ 'wɔ, 'in wa yia ɔ 'dɛɛ -bana ɔ 'wɔpla. 'In wa -yɔ ɔ yia mni, wa 'ka ɔ su -gɔ lakɔlɔ.

-Zezu wa kolɔa su -gɔ la

(Mt 27.32-44; Lk 23.26-43; Zn 19.17-27)

21 Wa mia mnida, 'in wa -yɔ Silentyu 'Simɔɔ yia gbeli, -zugba ɔ bhv kpa. Nu, Alɛzandlɩ -yɔ Wlufusu dide -wa. -Bha 'slɔja gbaa ɔ -yla -gla nya nu, ɔ 'bhu -Zezuu su 'wv.

22 Wa yia -Zezu da wa laa Gɔlɔgota kwa. (-Mvɔ ji -wa 'wluu kva da.)

23 Wa 'nyɛa ɔ nv -we lv wa slua *mili, ɔ 'nɩ we 'ma.

24 Tɔɔn, wa yia ɔ su -gv lakɔlv, 'in wa yia -nɩgbɩ 'pa, -we wa 'kaa 'yɩ -bhlo -bhlo ɔ -bananya glaaa 'gbv.

25 Zlvkpa ylv nya wa kulva ɔ su -gv la.

26 -We ka 'gbv wa yia ɔ 'bha, wa celia we, 'in wa yia we ɔ 'wlu -bita lakɔlv. 'Mv wa celia:

-ɔ MIA DA

ZUIFUU 'WLULAPILINYɔ -WA

27 Wa ka 'ya 'wienya 'sɔ su -gv lakɔlv. 'Yabhlo mɩ ɔ lilisɔlv, 'in -gvɔv mia ɔ kɔpɛsɔlv. [

28 Nu, sanɛɛ 'sa -Lagɔɛbhɛɛ beta yabhlo gbaa, beta -we gbaaɛ: «Wa ka ɔ gbonyuuu kwɛ -cian glaa zelɩ.»]

29 Nyima mia 'plɩda, -zugba wa bite 'wlu, wa velia ɔ, wa nɛɛ: «Aya, -mɩ gbaa -in 'ka -Lagɔbudu 'kadv -wlv, 'in -in 'ka we 'subha 'yɩ ta zɔ nɩ,

30 -sa -na 'de gbv 'wv, 'bhv su -gv -in 'sibhli la.»

31 -Lagɔbubɔnyaa -cian klaa, -Lagɔɔ titee gwe-sanya klaa, ma gbvgbalɩ 'yaa -yla ɔ nyanɩ nya, -maa nɛɛ: «Nu, ɔ ka nyima tɔlv pue, ɔ 'nɩ -slɛn mneni ɔ 'ka ɔ 'de pue!

32 ɔmɔ, -Lagɔɔ -Bhasanyɔ, *Izlaɛɩ 'Wlulapilinyɔ, ɔ -ka su -gv 'bhv ɔ -ka lasibhli nɩ, -a -ka ɔ -yɔyɩ, 'in -a zva ɔ dlɩ -gv.»

-Wa mia su -gv ɔ kwesi, -maa ka 'ya ɔ velɩ.

-Zezuu thɩda

(Mt 27.45-56; Lk 23.44-49; Zn 19.28-30)

33 'Ylv 'ka -glɔnyɪdɪ nynia yi, nikipise yia kpa dɔdɔ weee -gʊ, we li 'leli ta.

34 We bhla -bhlokpade, -Zezu 'kɔɪa 'wʊ 'titɛɛ, ɔ nɛɛ: «Eloi, Eloi, lama sabakatani?» -Mʊʊ ji -wa: «Na -Lagɔ, na -Lagɔ, lɛɛ -lu ka 'gbʊ -in yi 'mɪ 'bɪ 'bhʊa?»

35 Nyɪma tɔlva -wa mɪa -bha, -wa 'nʊa we, wa nɛɛ: «Aya, ɔ mɪ Elii lada!»

36 Wa lv nyɪmɛ yabhlo -yɔ -gwagwɪɛ mnɪa, ɔ 'bhua -fuu 'wʊ, ɔ yia we kalɔ nʊ lv fa. ɔ zʊa we gbleee 'yliya 'wʊ, 'in ɔ yia we ɔ ŋwɛ -yɔdɪ, -de -mɔɔ yi we ŋwɔŋwɔnʊʊ, 'in ɔ nɛɛ: «A wʊ -slɔ. -De Elii yi yi, -mɔɔ 'ka ɔ lasibhlii, -a 'ka -bha 'yɪ.»

37 -Zezu 'kɔɪa 'wʊ 'titɛɛ, 'in ɔ yia tlɪ.

38 'Naa bɪzɪa -Lagɔbudu 'kadɔ zɔ, mʊ bhliia 'wʊylaylie we nyɪdɪ -mɔ yalɪ tikli, 'in we yia zɔ nyɪ.

39 Wlɔmʊ -slɔja glɔ gbuu 'yugalɪnyɔ -ɔ 'yiligbea -Zezu 'yɪ, 'in ɔ yia ɔ 'wɔkpɪwɛli 'nʊ, 'in sa ɔ titɪa 'wɔla, 'in ɔ yia -bha 'yɪ, ɔ nɛɛ: «ɔɔ nyɪmɛ mɪa da nɪ, -Lagɔɔ Yu -wa 'piɛɪn.»

40-41 Magɪdala -ŋwɔɔ Malii klaa, 'Zake -yulɛ -yɔ Zozee 'nyaa Malii klaa, we -yɔ Salomee, ma mɪa ɔ 'bɪ. Nɪ, ma pia -benyi ɔ -yla da wa mɪa Galilee. Wa -yɔ 'ŋwɔɔ duun tɔlva -yɔ -Zezu ka bha -Zeluzalɛmʊ mnɪ. Wa 'yiligbe -mɔ 'pɪɪ, -zugba wa yla ɔ.

**-Zɛzɛfv zʊa -Zezuu 'kwie gbawla nɔkplɛ
(Mt 27.57-61; Lk 23.50-56; Zn 19.38-42)*

42-43 Jibheza ylv nya, Alimateyu *-Zɛzɛfv yia yi. ɔ mɪ *Zuifʊʊ gbɔwliwɔdɪnyaa glaa -nyɪmɛ yabhlo, -ɔ wa zʊa -bha nya. Bhla -we nya -Lagɔ 'kaa dɔdɔ 'wlulapɪɪ, ɔ mɪ we wɔda.

We zli mɪa, Zuifʊʊ mɪ wa -lu lamnazɪda, 'in zli -ka zli, mʊ -wa wa *Nyapɛyli. We 'dɛɛ 'gbʊ -Zɛzɛfv yia

dli 'tɛmanɪ, ɔ yia Pilatu -gbɛ mnɪ ɔ 'ka -Zezuu 'kwie -mɔɔ -zlali.

⁴⁴ Pilati nɛɛ ɔ dli zo: «Aya! ɔ ka tli -papa -bhlo.»

'In ɔ yia Wlɔmv -slɔja glɔ gbuu 'yugalnyɔ la, 'in ɔ yia ɔ layɪbha: «'Lee, ɔ tɪtli bi ka 'wɔgwɛɛ?»

⁴⁵ -Mɔɔ ηwnua we -yɔ, 'in ɔ yia -Zɛzɛfv ɔ 'kwie yoo 'nyɛ.

⁴⁶ -Zɛzɛfv zɔa 'naa -zɔnv, ɔ -saa -Zezuu 'kwie su -gv, ɔ zɔa we 'naa -yɔ, 'in ɔ yia we 'bhɔka 'wɔ fa. Wee 'bhɔka miɔ, wa ka bha we 'bhlu tɔkpa 'wɔ. Tɔvn, ɔ glipea tɔkpa -boklo, 'in ɔ yia wee gbawla ηwɛkla.

⁴⁷ Da wa zɔa -Zezuu 'kwie gbawla nɔkplɛ, Magɪdala -ηwnɔ Malii -yɔ Zozee 'nyaa Malii ka -bha 'yi.

16

-Zezu -sɔa 'wɔ tɪtlnya glaa

(Mt 28.1-8; Lk 24.1-12; Zn 20.1-10)

¹ Nyapɛylɪ 'plia, Magɪdala -ηwnɔ Malii klaa, *'Za-kee 'nyaa Malii we -yɔ Salomee, ma zɔa -lasiklɔ, -we ka ηnɛ mɛniɔ, wa 'ka we -Zezuu 'kwie -yɔtli.

² Dimasu zlvkpɛ -papa, da 'ylɔ -sɔa 'wɔ, 'in wa yia gbawla -gv mnɪ,

³ -zugba wa 'yɪbhaliɔ yɪbhaliɔ laɛ: «'Lee, tɔkpa 'kadɔ miɔ da gbawla ηwɛɛ, nyɔɔ 'ka we glipe -ain -yla?»

⁴ Wa -taliɔ -mɔ, 'in wa yia wee tɔkpa -boklo 'kadɔ -yɔyi. Nu, wa ka 'cɪn we glipe.

⁵ Wa plaa gbawla nɔkplɛ, in wa yia -mɔ nyimeslɔyu yabhlo 'yi. ɔ nyimeslɔyu -dɪlɪ lilisɔlv la. ɔ -bana pɔlv. Nyanɔ yia wa dli 'wɔslo.

⁶ ɔ nɛɛ wa -yla: «A 'na nɔnv nyanɔ -ni. Nazaletɪyu -Zezu, -ɔ wa kɔlvɔ *su -gv la, ɔ da a taliɔ yi? Nu, ɔ

ka 'wɔsɔ tɪtlɪnya glaa. ɔ 'nɪ -seli -mɪ. A -talɪ, da wa palɪa ɔ la, -bha nɪ da.

⁷ Nɪ, ɔ ka aɪn 'yugalɪ Galilee. -Mɔ a yia ɔ 'yɪa, saa 'dɛ ɔ gbaa zɪmɛ aɪn -yla, 'sa. Nɪ, a mɪ, a 'tɔlɔ ɔ 'bɪnɔnya -yɔ Piɛɪ.»

⁸ -Bha wa 'tɪlaa gbawla nukplɛ -gwagwɪɛ nya, -zugba wa tɪɪa nyanɔ nya. Wa mɪ nyanɔ nɔdaa 'gbɔ, wa 'nɪ nyɪmɛ yabhlogbɔɔ -yla gbɔ gba.

*Magɪdala -ɪɪwɔ Malii 'yɪa -Zezu
(Mt 28.9-10; Zn 20.11-18)*

⁹ -Zezu -sɔa tɪtlɪnya glaa 'wɔ dimasu zɪkplɛ. Magɪdala -ɪɪwɔ Malii, -ɔ 'wɔ ɔ vua zuzu 'nyii gbesɔ, ɔ yia ɔ 'dɛ -mɔɔ 'kɔslɔlu tɪa.

¹⁰⁻¹¹ -Wa -yɔ -Zezu 'sɔ mɪa 'cɪn, -bha Malii mɪa wa -gbɛ. Wa mɪ wida. ɔ 'tɔlɔa wa nɪ, ɔ ka -Zezu 'yɪ, ɔ -ga 'yɪiyɔ. Wa 'nɪ we la gbɔzɔnɔ.

*-Zezu -slɔlua ɔ 'dɛ ɔ 'bɪnɔnya 'sɔ 'klɔ
(Lk 24.13-35)*

¹² -Mɔb 'bɪgɔ, -Zezuu 'bɪnɔnyaa glaa -nyɪma 'sɔ mɪa kpaa -yɪoogblɔ nɔda, 'ɪn ɔ yia ɔ 'dɛ -maa 'kɔslɔlu sa -putu sa.

¹³ Wa 'bhitɪa lɔ, 'ɪn wa yia wa -lima 'tɔlɔ, -maa 'nɪ 'ya we la gbɔzɔnɔ.

*-Zezu -slɔlua ɔ 'dɛ ɔ 'bɪnɔnya kugbua ɛ -bhlo 'klɔ
(Mt 28.16-20; Lk 24.36-49; Zn 20.19-23; Lngb 1.1-*

8)

¹⁴ -Slɛɛn, ɔ 'bɪnɔnya kugbua ɛ -bhlo mɪ lida, 'ɪn -Zezu yia ɔ 'dɛ wa 'kɔslɔlu. ɔ nɛɛ wa -ylaɛ: «Nyɪma nɛɛ aɪn -yla nɪ, 'ɪn ka 'wɔsɔ tɪtlɪnya glaa, 'ɪn wa yia 'mɪ 'yɪ. A 'nɪ we la gbɔzɔnɔ. Lɛɛ ka 'gbɔ a 'nɪ 'mɪ dlɪ -gɔ zɔa? Lɛɛ ka 'gbɔ a su sa yukwli -yɔa?»

¹⁵ Tɔɔn, 'in ɔ nɛɛ wa -yla: «A 'plili doɔɔ weee -gɔ, a 'ka -mɔ -Lagɔgbɔ gba nyima weee -yla.

¹⁶ Nyime, -ɔ -ka 'mi dli -gɔ zɔ, 'in wa -ka ɔ batizee, -Lagɔ yia ɔ gɔɔ 'wɔsaa. Nu nyime, -ɔ 'ni 'mi dli -gɔ zɔ, -Lagɔ yia ɔ gɔɔ dila.

¹⁷ -Wa zɔa 'mi dli -gɔ, gwɛdigbɔ wa yia lenɔa, mu nu: na 'ɲni nya wa yia zuzu 'nyuu vua. Welɛ -we wa 'nia -yi, 'mu wa yia gbaa.

¹⁸ Wa yi tɛbɛ 'wɔɔbhuoo, wa yi gu 'maoo, gɔɔ yabhlogbɔɔ 'na 'ka wa yli. Wa yi nyima sɔ -gɔɔlapahoo, 'in -maa pɔa.»

¹⁹ Nyimaa -Kanyɔ -Zezu bhia gɔɔ gbagbie, -Lagɔ 'bhua ɔ 'wɔ, ɔ mɔɔa yali, 'in ɔ yia -Lagɔɔ lilisɔɔɔ ladi.

²⁰ 'In ɔ 'binɔɔnya yia -Lagɔgbɔ gbaa mɔɔ, da weee. 'In Nyimaa -Kanyɔ saa wa 'wɔ wa lubho 'wɔ. ɔ yia wa 'tite 'nyɛ wa 'ka gwɛdigbɔ lenɔ. Mu yia we -slolua, 'in nyima weee 'ka we 'jiyibheli nu, wa welɛ mi gbɔzɔɔɔ nya.]

**W^Ususlolue loluu 'εbhε
New Testament in Kouya**

copyright © 2002 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kouya

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Information sur le droit d'auteur

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc. tous droits réservés.

Ce texte de traduction vous est rendu disponible sous termes du Creative Commons License: Attribution-Noncommercial- Pas de travaux dérivés. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) En outre, vous avez l'autorisation de mettre le texte sous différents formats de fichier, tant que vous ne changez pas le texte ou la ponctuation de la Bible.

Vous pouvez partager, copier, distribuer, transmettre et extraire des parties ou des citations de ce travail à condition que vous incluiez l'information sur le droit d'auteur ci-dessus:

- Vous devez donner Attribution au travail.
- Vous ne devez pas vendre ce travail pour en tirer profit.
- Vous ne devez effectuer aucun travail dérivé qui puisse changer les mots ou la ponctuation en l'état des Saintes Ecritures.

Les autorisations au-delà du canevas de cette licence peuvent être disponibles si vous nous contactez au travers de votre demande.

Le Nouveau Testament

en Kouya

Copyright Information

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kouya

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

6b111f8e-be6f-55f2-a7a8-c43583754a65